

New York ကီၢ်စဲၣ် ပုၤတၢၢ်အတၢ်မၤစၢၤပီးလီ

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤအတၢ်န့ၣ်ကျဲၤ လၢပုၤ New York
ဖိလၢအဟဲၣ်လီၤအိၣ်ထံးကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်
လါၢ်ရှး/လါအ့ၣ် 2025

New York တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံၣ်ကီၢ်ကရၢဖျိၣ်အံၤ ဒူးအိၣ်ထီၣ်တ့ၢ်လံာ်
 တၢ်မၤစၢၤပီးလီၤအံၤ ဒ်သီးကဟ့ၣ်လီၤ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤစၢၤ
 လၢပုၤတတၢ်ဖိတဖၣ် ဒီး ပပုၤမၤသကိးတၢ်
 ဒီးပုၤအိၣ်ဃူၤမၤသကိးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ ဒ်ညီၣ်န့ၢ်အသိး ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ
 တၢ်ဘျဲသဲးစး ဒီးသန့တဖၣ်အတၢ်ဆိတလဲ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အံၤ အလီၢ်ခံကတၢၢ် ဖဲ - 04.22.2025

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ **3**
- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသီတဖၣ် **5**
- တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် လၢတၢ်ဖိၣ်ဃာ်ဒူးဃာ်အဂီၢ် **8**
- ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် **9**
- ကိတဖၣ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ **10**
- ကျိၣ်စ့တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ **11**
- ဒိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ် **12**
- သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် **13**
- တၢ်မၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၣ်သဲးစးခီဖျိတၢ်သးဟ့ **14**
- NYS တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် **15**

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤ

- ပုၤနူယီၣ်ဖိတဖၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤလၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ဒီး ပုၤဆါအီၤတဖၣ် လၢနူယီၣ်ကိၤစၢ်ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Medicaid န့ၣ်, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၢ် (Essential Plan) မ့တမ့ၢ် ဖိသ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤအါထီၣ် (Child Health Plus) တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ အိၣ်ထီၣ်သးဒိတန့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအတၢ်အိၣ်ထီၣ်သးအဆၢကတီၢ် လၢဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤလၢပုၤဆါအီၤန့ၣ် အခဲအံၤ ပံးကွၢ်သးလဲန့ၣ်လီၤ
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒ်လဲၣ်
 - ဒီးန့ၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤတၢ်မၤစၢၤကလီၤလၢပုၤန့ၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်, လၢနီၢ်ကစၢ် မ့တမ့ၢ် လီၤတဲစိတက့ၢ်. ယုၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်ကျဲၤမဲ info.nystateofhealth.ny.gov/ipanavigatorsitelocations န့ၣ်တက့ၢ်.
 - ကိး NY ကိၢ်စၢ်အဆူၣ်ချ့ပုၤပုၤတၢ်တၢ်မၤစၢၤလီၢ်ခၢၣ်သး ဖဲ 855-355-5777 န့ၣ်တက့ၢ်.
 - အ့တၢ်န့ၣ်ဖိခိၣ် ဖဲ nystateofhealth.ny.gov လီၤ. တၢ်ကတိၤလီၤတၢ်လီၤဆီန့ၣ် အိၣ်ပဲယဲၤသန့အဖိခိၣ် ဖဲပုၤပုၤတၢ်တၢ်မၤစၢၤလီၢ်ခၢၣ်သးန့ၣ်ရဲၣ်အတီၢ်ပုၤ လၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်မၤပုၤန့ၣ်လီၤပတံၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - New York ဝုၢ်တၢ်အိၣ်ဆဲးလီၢ် - ကိး 311, ဒိလီၤ “CoveredNYC” ဆူ 877-877, မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ် on.nyc.gov/healthinsurance လၢတၢ်မၤစၢၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ဖးအဂၢၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ယုၤကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကျိၤအဂၢၤ ဘၣ်သးဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤမဲ info.nystateofhealth.ny.gov/InformationalMaterials

တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့အဘူးအလဲ လၢပုၤဒီးန့ၣ် DACA အဂီၢ်.

- ကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ် ပုၤဒီးန့ၣ် DACA သ့ၣ်တဖၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ အတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ လၢ တၢ်အိၣ်ထွဲကွၢ်ထွဲလၢအပုၤဘၣ်သဲး (ACA) လၢတၢ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးအီၤ ဒီးအမ့ၢ် Obamacare န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤအါထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့အဘူးအလဲအံၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၢ် ဒီးဆူၣ်ချ့တၢ်တိၢ်ကျဲၤအတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်အဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ Medicaid, Essential Plan, မ့တမ့ၢ် Child Health Plus အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ အိၣ်ထီၣ်သးဒိတန့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
- လၢကဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်မဲ nystateofhealth.ny.gov တက့ၢ်.
- တယံာ်ဘၣ်န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ အတၢ်ဆိတလဲတဖၣ်ကအိၣ်ထီၣ် လၢပုၤလၢဒီးန့ၣ် DACA တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါဟီၣ်ထွဲ တၢ်ဆိတလဲတဖၣ်အဂီၢ်, သမံသမိးကွၢ်မဲ healthcare.gov မ့တမ့ၢ် NYIC တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဖဲ nyic.org/kyr တက့ၢ်.

တၢ်မၤအါထီၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်လၢ Essential Plan တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ

- စးထီၣ်ဖဲလၢအုၣ်ဖျၢၣ် 2024 န့ၣ်, ပုၤနူယီၣ်ဖိတဖၣ် ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး Essential Plan အါန့ၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအါထီၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်အံၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဆဲးဖဲနူယီၣ်အပူၤ လၢအစ့ဟဲန့ၣ်အိၣ်အါန့ၢ် ကိၢ်စၢ်တၢ်ဆဲးတၢ်စ့ၤအတၢ်ဟံပနီၣ် ပၢၢ်တုၤ 250 မျးကယၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအါထီၣ်ပုၤနီၣ်ဂံၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီး သဲးစးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်ဒိသဒါ လၢပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၤလၢမံၤသ့ၣ်လဲၤလဲၤတဖၣ်အဂီၢ် (DACA) န့ၣ်လီၤ.
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်ဆဲးလီၤဟံမံၤမဲ Essential Plan ဒီးနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသးန့ၣ်, လၢတၢ်ကွၢ်သမံသမိးထံကွၢ်န့ၣ်လၢ Medicaid အလီၢ် နဆဲးလီၤဟံမံၤကသ့ဒီးဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါအံၤအပူၤသ့န့ၣ်လီၤ.
- လၢကမၤလိၤအါထီၣ်ဘၣ်သး Essential Plan အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်မဲ info.nystateofhealth.ny.gov/EssentialPlan တက့ၢ်.
- ဒ်သိးကမၤလိၤအါထီၣ်ဘၣ်သး တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ ဖဲတၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤနီၢ်နီၢ် ဒ်ပုၤဒီးန့ၣ် DACA တဂၢၤအသိးအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်မဲ on.ny.gov/41sKYCs တက့ၢ်

ပုၤန့ၣ်လီၤကိၢ်တဖၣ် လၢအသးအိၣ် 65+ လၢ New York ကိၢ်စၢ်အပူၤ လၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ အဂီၢ် Medicaid တၢ်အိၣ်ကိၤဟ့ၣ်စ့ၤမၤစၢၤ

- စးထီၣ်လၢ လၢယနူၤအါရံၤ 1သီ, 2024န့ၣ်, ပုၤန့ၣ်လီၤကိၢ်တဖၣ် လၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအအိၣ်အဆဲးဝဲဒ်လၢ New York ကိၢ်စၢ်အပူၤ လၢအသးအိၣ် 65န့ၣ်ဒီးဆူၣ်ချ့အဖိခိၣ်တဖၣ်, ဒီးမ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ အထီၣ်ဘးစ့ဟဲန့ၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ် အဂီၢ်လီၤတၢ်န့ၣ်, ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ခွဲးယာ်လၢ Medicaid အပူၤလီၢ်အဂီၢ် (လၢအကြိၤဃာ်ဒ်ထဲလၢ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid) န့ၣ်လီၤ.
- ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒ်လဲၣ်
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်အိၣ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid န့ၣ်, နဆိတလဲအီၤဆူ Medicaid လၢလၢပုၤပုၤ ခီဖျိတၢ်ပုၤပုၤမၤထွဲ တၢ်န့ၣ်ကျဲၤတဖၣ် ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤလၢ NY ကိၢ်စၢ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤအအိၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နယုထာလၢ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid ဆူၣ်ညါသ့စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ကိၤဘၣ်, ဒီးမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ Medicaid ဒီးဘၣ်န့ၣ်, နကဘၣ်ပတံၤထီၣ်အီၤလၢ နလီၢ်ကဝီၤ ပုၤဂ့ၢ်ဝီၤတၢ်တိၢ်ကျဲၤမၤစၢၤဝဲကျိၤအအိၣ် မ့တမ့ၢ် New York ဝုၢ် တၢ်ပၤဆူၣ်ရဲၣ်ကျဲၤ ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်တိၢ်ကျဲၤမၤစၢၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ကိး NY ကိၢ်စၢ် ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ လၢ 1-855-355-5777 တက့ၢ်. တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျိၤတၢ်မၤစၢၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် ခဲစၢ်တၢ်ဆါ

- ခဲစၢ်တၢ်ဆါ အတၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်ညီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မၤစၢၤဝဲလၢ တၢ်ကယုထံၣ်န့ၣ်ဆိအီၤ ဖဲတၢ်ကူစၢၤယါဘျီညီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအါတက့ၢ်န့ၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲလၢတၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် ခဲစၢ်တၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်ကိၤဘၣ်န့ၣ်, NYS ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် လၢအကလီၤ လၢန့ၣ်ခဲစၢ်တၢ်ဆါ, ဟီၣ်မုၢ်ဒါလီၢ်ကျိၤခဲစၢ်တၢ်ဆါ, ဒီးပုၤပုၤခဲစၢ်တၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ထွဲ health.ny.gov/diseases/cancer/services တက့ၢ်

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့

ကသံၣ်ဒီသဒါ COVID-19, တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါဒီး RSV လၢအပူၤ ဖျးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဒီးတုၤလီၤတီၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ န့ၣ်လီၤ

- 2024-2025 COVID-19 ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - COVID ကသံၣ်ဒီသဒါ လၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ ဒီသဒါ ဝဲရး တၢ်ဆါဃာ်လဲၣ်ဆီတလဲသး လၢကတီၢ်ခဲအံၤတဖၣ် လၢအဘၣ် တၢ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤ ဖဲန့ၣ်ယိၣ် ဒီးကိၢ်အမဲရကၤပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ပၤဆူၤရဲၣ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ဒီသဒါတၢ်ဆါဃာ်လီၤခါၣ်သး (CDC) အံၤ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲလၢ ပုၤကိးဂၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 6 လါ ဒီး ဆူၤအဖီခိၣ်တဖၣ် ကဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီးပုၤလၢအဆဲးဘၣ်တုၤလံ COVID-19 ကသံၣ်ဒီ သဒါ ဒီးပုၤလၢအဆဲးဘၣ် COVID-19 လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဆူၤညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး 2024-2025 COVID-19 က သံၣ်ဒီသဒါအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/covid/vaccines](https://www.cdc.gov/covid/vaccines) တက့ၢ်
 - လၢကဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါလၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤ ဖဲလီၢ်ကဝီၤ လၢအဘူးဒီးန့ၢ်အီၤ, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [vaccines.gov](https://www.vaccines.gov) တက့ၢ်
 - နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဘူး ဘၣ်ဒီးပုၤလၢဒီးန့ၢ်တၢ်ဆါန့ၣ်, နကြးမၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - COVID-19 တၢ်မၤကွၢ်အံၤ မၤစၢၤန့ၣ်လီၤ နကဆၢတၢ်နက ဘၣ်မၤတၢ်မန့ၣ်သ့ဝဲ ဖဲန့ၣ်ဆိးကွၢ်အခါ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဒီးန့ၢ်ဆိတၢ် ကူၤစါယါဘျါ ဒ်သိးကဒီသဒါ တၢ်ဆိးကွၢ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ် အိၣ်လီၤဖျါသး ဒ်သိးကမၤစၢၤလီၤ တၢ်ရဲၤလီၤတၢ်ဆိးကွၢ်အဂီၢ် လီၤ.
 - စးထီၣ်လၢ 2၀24 လါစဲးပထုဘၣ်အလၢန့ၣ်, ကိၢ်အမဲရကၤ ဟံၣ်ဖိဃီတဖၣ် မၤလီၢ်န့ၢ် တၢ်မၤကွၢ် COVID-19 လၢဟံၣ် လၢအကလီၤသ့ 4 ခါစဲး [COVIDTests.gov](https://www.COVIDTests.gov) န့ၣ်လီၤ.
- 2024-2025 ကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤ သ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါ လၢတၢ်မၤသီထီၣ်အီၤအံၤ ဒီ သဒါ တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါဃာ်လဲၣ်ဆီတလဲသး သၢကလုာ်န့ၣ် လီၤ.
 - CDC ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲလၢ ပုၤတဂၤလၢလၢ အသးန့ၣ်အိၣ် 6 လါ ဒီးဆူၤအဖီခိၣ်တဖၣ် ကဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ် ဆါန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၤလၢလၢ လၢအသးန့ၣ်အိၣ် 65 နံၣ် ဒီးဆူၤအဖီခိၣ်, ပုၤလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါယံၢ်ယံၢ်ထာထာ လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်, ဖိသၣ် ဒီးဖိသၣ်ဆဲးဖိတဖၣ်, ဒီးပုၤမိၤဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ် ယိၣ်အါလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဆူၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်ကိးန့ၣ် ဒီးဖျါလၢတၢ်ဘၣ် သမုၢ်တၢ်ဆါအယီၤန့ၣ်လီၤ.3

- ကမျါသ့ၣ်တဖၣ် လူၤဟံၣ်ကွၢ်ထွဲ နူယီၣ်ကိၢ်စဲၣ် တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ်ဆါတၢ်အိၣ် သးအဂီၢ်အကျိၤလၢခံကတၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်ကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါ တၢ်ဘၣ်သမုၢ်တၢ် ဆါဝဲကျိၤ (Department's Flu Tracker) ဖဲ nysdc.health.ny.gov/web/nyapd/new-york-state-flu-tracker သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ကသံၣ်ဒီသဒါလၢ ကလံကျိၤဝဲရး(စ)တၢ်ဆါဃာ် (RSV) အဂီၢ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤ သ့လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ မၤစၢၤဒီသဒါ ပသိၣ်ကလံကျိၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဖၣ် လၢအကထီၣ်သး ဒီးဖျါ RSV သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီၤလၢပုၤတဂၤစုာ်စုာ်အဂီၢ် ဒီးသ န့ၣ်ထီၣ်သးလၢ အသးန့ၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အဂၤတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤသးပုၤလၢ အသးန့ၣ်အိၣ် 75 နံၣ် ဒီးဆူၤအဖီခိၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ် ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီၤလၢ ကဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤသးပုၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 6၀ တုၤ 74 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်က တၢ်သကိးတၢ်ဒီးအပူၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ ဒ်သိးကသံၣ်ကွၢ်ဝဲလၢ မ့ၢ်အ ဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ RSV နးနးသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤလၢအိၣ်ဒီးဟူးသးတဖၣ်အံၤ ဒီသဒါအဖီဆဲးလၢ RSV သ့ဝဲ ဒီးဖျါတၢ် ဆဲးမိၤဒါကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ်လီၤ. ပုၤမိၤဒါတဖၣ် ကြးဆဲးကျိး အမိၤဒါ-ဟံ မုၢ်ဆူၣ်ချ့ကသံၣ်သရၣ် လၢဆူၤညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်လီၤ.
 - ကသံၣ်ဒီသဒါလၢဖိသၣ်အိၣ်ဖျါသီ ဒီးဖိသၣ်ဆဲးအဂီၢ်အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိး လၢတၢ် ကိးအီၤလၢ nirsevamab န့ၣ်လီၤ.
 - ဖိသၣ်အိၣ်ဖျါသီတဖၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ် ဖဲ အအိၣ်ဖျါဝဲလီၤခဲ, ဒီးဖိသၣ်ဆဲးလၢ 8 လါဆူၤအဖီလၢတဖၣ် ဒီးန့ၢ် အီၤသ့လၢ ဖိသၣ်ကသံၣ်သရၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

သမူးဖိတၢ်ဆါ ကဲထီၣ်သး ဒီးကသံၣ်ဒီသဒါ

- ဖဲအပူၤကွၢ်တယံၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်, သမူးဖိတၢ်ဆါ လၢအမ့ၢ်တၢ်ဆါဃာ်လၢ အကထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ ဖိသၣ်ဆဲးတဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ကဲထီၣ်တုၤလဲသးအါဘျီန့ၣ်လီၤ.
- သမူးဖိ, ဒခိၣ်ဘိး, ဒီးကွၢ်မၤသမူးဖိ (MMR) ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ တုၤလီၤတီၤ လီၤ ဒိၣ်နီၢ်ဖး လၢကဒီသဒါ သမူးဖိတၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ.
 - MMR ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤ တၢ်ဆဲးအီၤ 2 ဖျါန့ၣ်လီၤ. အဆိကတၢ်တဖျါန့ၣ် တၢ်ဆဲးအီၤသး နံၣ် 12-15 လါ ဒီးခဲဖျါတဖျါန့ၣ် ဖဲ 4-6 နံၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဖိသၣ်, ဖိသၣ်လိၣ်ဘိး ဒီးပုၤဒိၣ်တုၤ လၢတဆဲးဘၣ်ဒီးကသံၣ်ဒီသဒါတဖၣ် ဆဲးဝဲကျဲၤ ကသံၣ်ဒီသဒါ လၢအဘၣ်စၢၤအိၣ် 4 နံၣ်အတီၢ်ပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူၤညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/measles](https://www.cdc.gov/measles) တက့ၢ်

HPV ကသံၣ်ဒီသဒါ

- HPV န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲရး(စ)တၢ်ဆါဃာ်တဖၣ် လၢအရဲလီၤသး ဒီးဖျါ ဖဲးဘုၣ်အတၢ်ထိး ဘူးလီၤသး ဒီးတၢ်အံၤဒုးကဲထီၣ်ခဲစၢ်တၢ်ဆါ ဒ်အမ့ၢ် ဟံၣ်မုၢ်ဒါလီၢ်ကျိၤ ခဲစၢ်တၢ် ဆါ ဒီးကိၢ်ယုာ်ဘိးခဲစၢ်တၢ်ဆါ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- HPV ကသံၣ်ဒီသဒါန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီၤလၢ ပုၤ 26 နံၣ်ဆူၤအဖီလၢ ကိးဂၤဒီးအဂီၢ်လီၤ.
 - ဖိသၣ်လၢ သးန့ၣ်အိၣ် 11-12 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြးဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါ 2 ဖျါန့ၣ် လၢအဆၢကဘၣ်အိၣ်ဝဲ 6 တုၤ 12 လါအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢအသးန့ၣ်အိၣ် 15 နံၣ် တုၤ 26 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြးဆဲးက သံၣ် 3 ဖျါန့ၣ် လၢအဆၢကဘၣ်အိၣ် 6 လါန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢအသးန့ၣ်အိၣ် 27 နံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကြးတၢ်ပီၣ်တၢ်ပီးသကိး လီၤသးဒီး အပူၤဟ့ၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူၤညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ [cdc.gov/hpv/vaccines](https://www.cdc.gov/hpv/vaccines) တက့ၢ်

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤ အတၢ်လိာ်ဘၣ်

- အဲအံၤန့ၣ်, ကီၢ်အမဲရကၤ ကီၢ်စၢ်ဖိပဒိၣ်လိာ်ဘၣ် ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိ လၢတဆဲးလီၤဘၣ်မံၤတနီၤ လၢကဆဲးလီၤမံၤဃုာ်ဒီး ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဂ့ၢ် ဝိတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ကျိၤ (Department of Homeland Security (DHS)) န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိအံၤ စးထီၣ်သးဖဲ လၢအ့ၢ်ဖျၢၣ် 11 သီ, 2025 န့ၣ် လီၤ.
- ပၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 14 န့ၣ်ဆူအဖီခိၣ် လၢအဟဲန့ၣ်လီၤ ဆူကီၢ်အမဲရ ကၤပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ဒီးတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပူၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤ လၢ ကဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ်လီၤ.
- ပဒိၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးပၤကရူၢ်အါဖု လၢအမ့ၢ်ပၤလၢအဆဲးလီၤမံၤဝံၤသ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အိၣ်ဖဲပၤကရူၢ်လၢလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်, တလိာ်နဆဲးလီၤမံၤ ဖဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိအံၤအဖီလံာ်ဘၣ် -
 - ပၤအိၣ်စံးအိၣ်ကျိၤ လၢအဖိသဲးစးတဖၣ် (ပၤလၢအဖီ ခးအလွၢ် လိ)
 - ပၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖဲ
 - ဖဲဆူကီၢ်အမဲရကၤ လၢဝံၣ်စၢ် (visa), ဖဲဝံၣ်စၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢာ် ကွၢ်အခါဒၣ်လံာ်
 - အိၣ်ဖဲ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ကျိၤတၢ်ကျိၤအပူၤ
 - ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်စိတၢ်ကမီၤ (တၢ်ဖဲတၢ် မၤအတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ) ဖဲလၢတၢ်အံၤ အသးန့ၣ်လၢကွၢ်အခါဒၣ်လံာ်
 - တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ အတၢ်ပျဲပူၤ, ပၢဃုာ်ဒီး တၢ်ပျဲ ပူၤဆိ, ဖဲလၢတၢ်အံၤ အသးန့ၣ်လၢကွၢ်အခါဒၣ်လံာ်
 - ပတီၢ်တၢ်တၢ်အိၣ်စံးအိၣ်ကျိၤ လၢအဖိသဲးစး ဖဲလၢလံာ်ပတီၢ် တၢ်အံၤ တၢ်ဂ့ၢ်လီၤအီၤအခါဒၣ်လံာ်
- နမ့ၢ်ပၤလၢတအိၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ ဒီးမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲး ကျိၤဆဲးကျိၤဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပူၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါ လၢအပူၤကွၢ် န့ၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ ကဲထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဒီးတၢ်မၤကမၣ်ကွၢ် မ့ၢ်သဲးစး အတၢ်ဟီၣ်ထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ်လၢ နကဆဲးလီၤမံၤ ဘၣ်ဆၢနမ့ၢ်တဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်, နကကွၢ်ဆၢနမ့ၢ်တၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဒီးတၢ်မၤကမၣ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲးစး အတၢ်ဟီၣ်ထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ်လၢ နကဆဲးလီၤမံၤ, မ့ၢ်တမ့ၢ် နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ် ဘၣ်ဃး တၢ်မၤအကျိၤအကျိၤအန့ၣ်, နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ် န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပီၤရီၤလၢတၢ်န့ၣ်လီၤသ့ၣ်တဂၤ ဒ်သးကနပၢၤအါထီၣ် တၢ် ဘၣ်ဃီၣ် လၢအပၢၤဃုာ်တဖၣ် တချုးလၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်အခါန့ၣ် လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyic.org/kyr/#14

တၢ်ပတုၣ်ကွၢ် CBP One တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤ

- လၢ Biden (ဘဲဒါ) ပဒိၣ်အစီၤန့ၣ်, ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤဆူ ကီၢ်အမဲရကၤပူၤ သ့ၣ် ခီဖျိတၢ်စူးကါ CBP One အဲး(ပ) န့ၣ်လီၤ.
- အဲအံၤ ပဒိၣ်ဟံၣ်ပတုၣ်ကွၢ် တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအပတီၢ်တဖၣ် လၢ ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် လၢအန့ၣ်လီၤဆူကီၢ်အမဲရကၤပူၤ ခီဖျိတၢ်စူးကါ CBP One အဲး(ပ) ဒီးစူးကါတၢ်ဟံၣ်ပတုၣ်ကွၢ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် သ့ၣ် န့ၣ်လီၤ.
- အဲအံၤန့ၣ်, အဲး(ပ)အံၤ တၢ်ကိးအီၤလၢ CBP Home, ဒီးတၢ်အံၤဘၣ်စူးကါ အံၤ လၢကဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ် ပၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တဖၣ် လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်အနီၢ် ကစၢ်သးအဂီၢ်လီၤ.
- ပၤအါဂၤ လၢအဘၣ်တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤ ခီဖျိ CBP One အံၤ တီၣ် ထီၣ် ဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ်တုၣ်လံာ် တၢ်အိၣ်ဆိးပတီၢ်အဂၤတဖၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တုၣ်န့ၣ် မ့ၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ လၢကဘၣ်ထီၣ်ကွၢ်ကျိၤအဂီၢ်လီၤ.
- နတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဒီး အလံာ်ပတီၢ်ထီၣ်လၢ USCIS အံၤနမၤအီၤမ့ၢ်တဝံၤဒီး ဘၣ် (အဒိ, ထံရှုကီၢ်သးတၢ်အိၣ်ကဒ့, TPS မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်မၤဘၣ်ကွၢ်တၢ်အိၣ် သးပတီၢ် လၢတၢ်ဒီးတုၣ်ဒီးဖျိအပူၤ) မ့ၢ်တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်မုၢ်သီလၢ ကဘၣ် ထီၣ်ကွၢ်ကျိၤန့ၣ်, နအိၣ်ဖဲကီၢ်အမဲရကၤပူၤသ့ၣ် ဖဲတၢ်ကွၢ်သမံၤသမံၤလီၤတၢ် န လံာ်ပတီၢ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၤရီၤတဂၤ ဒ်သးကမၤလီၤအါထီၣ်ဘၣ်ဃး နတၢ်ဃုာ် တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤ လၢပုၤ Cuban, Haitians, Nicaraguans ဒီး Venezuelans အဂီၢ် (CHNV)

- ဖဲလၢမၤရှုး 25 သီ, 2025 န့ၣ်, DHS ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ တၢ်ဟံၣ်ပတုၣ်ကွၢ် CHNV တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤကပတုၣ်သးဖဲ လၢအ့ၢ် ဖျၢၣ် 24 သီ, 2025 သီန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲလၢအ့ၢ် 14 သီ, 2025 န့ၣ်, ကီၢ်စၢ်ဖိစံၣ်ညီၣ်ကွၢ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢ တၢ်ကပတုၣ်ဃာ် တၢ်ဟံၣ်ပတုၣ်တစိၢ်တလီၢ်အဂီၢ်လီၤ.
- စံၣ်ညီၣ်ကွၢ်အတၢ်ဆၢတၢ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤပၤတဂၤစုာ်စုာ် လၢ CHNV တၢ်ပျဲပူၤ လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤအဖီလံာ် လၢကအိၣ်ဖဲကီၢ်အမဲရကၤပူၤ ဒီးပၤဃာ် အ တၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ ပၢၤတုၤလၢ တၢ်ပျဲပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲဆၢ ကတီၢ်ခဲအံၤလၢကွၢ်တစုာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပတုၣ်ကွၢ် လံာ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကီၢ် (ဝံၣ်စၢ်)

- ကီၢ်အမဲရကၤပဒိၣ် ပတုၣ်ကွၢ် လံာ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကီၢ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤအဖီခိၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပၢဃုာ်ဒီး တၢ်ပၢဃုာ်မၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ပူၤ ထီၣ်တၢ်အပူၤ, တၢ်ဟဲန့ၣ်လၢထံကီၢ်လီၤလီၤဆိဆိ, မ့ၢ်တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲ လီၤသး ဖဲတၢ်မၤကမၣ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲးစး အတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျိၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- အဒိ, ဖဲလၢအ့ၢ် 5 သီ, 2025 န့ၣ်, ပဒိၣ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤဝဲလၢ အကပတုၣ် ကွၢ် လံာ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကီၢ် လၢဘၣ်တၢ်စိၢ်အံၤ ခီဖျိပၤလၢအဖီ South Sudan လံာ်ခီကီၢ်တဖၣ် ဒီးကပတုၣ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ လံာ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကီၢ် လၢ အသီန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဘၣ်ဃီၣ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, ပၤလၢအအိၣ်ဒီး လံာ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကီၢ်တဖၣ် ကြး သမံၤသမံၤကွၢ် အလံာ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကီၢ်အပတီၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ပိာ်တၢ်ပိာ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပီၤရီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

တၢ်ဒီသဒါတၢ်အိၣ်ဆိးအလီၢ် တစိၣ်တလီၢ်

(Temporary Protected Status (TPS))

- U.S. ပဒိၣ်ကဟံပနီၣ်ဝဲဒၣ် ထံကီၢ်အဂၢၢ်တဘျီ လၢ TPS အဂီၢ် ဖဲတၢ် အိၣ်သးတဖၣ်မ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးခါ, ဒ်သိးဒီး တၢ်ဒုးတၢ်ယာ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ် ဆၢၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံး, ဒီသဒါထံဖိကီၢ်ဖိလၢ ထံကီၢ်အဝဲန့ၣ် လၢ ကကွၢ်ကဒါကွၢ်ပဲ ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဟံပနီၣ်အဆၢကတီၢ်, ပုၤတဂၢၢ်စုၣ်လၢ အပတံထီၣ်တၢ်အဂီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတ့ၢ် TPS -
 - ကဘၣ်တၢ်ဒီသဒါအီၤလၢ တၢ်နီၤဟးထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢထံကီၢ်ပူၤ
 - ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်မၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒီးပုၤတဂၢၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်နီၣ်ဂံၢ် သ့
 - တၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢတၢ်လဲၤတၢ်က့ၤသ့
 - မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဟံန့ၣ်လီၤဆူထံကီၢ်ပူၤ အတီၤပတီၢ်အယံ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ယာ်အီၤလၢ DHS တသ့ဘၣ်
- TPS န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဘျုးတစိၣ်တလီၢ် လၢအတုးဒီးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ် တၢ်ဆိးတဘျီယုၤယံဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်, ပုၤလၢအဖိၣ်ယာ် TPS တဖၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ပတံထီၣ်တၢ်ဟံန့ၣ်လီၤလၢကီၢ်ပူၤအတၢ်ဘၣ်ဘျုးတခါခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်တဟံန့ၣ်လီၤဆူထံကီၢ်ပူၤအတီၤပတီၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်အကြး ဝဲဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ထံကီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်ဟံပနီၣ်အီၤခဲအံၤလၢ TPS အဂီၢ် -
 - Afghanistan, Burma (Myanmar), Cameroon, El Salvador, Ethiopia, Haiti, Honduras, Lebanon, Nepal, Nicaragua, Somalia, South Sudan, Sudan, Syria, Ukraine, Venezuela, Yemen
- လၢထံကီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲး, တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအ ဘၣ်တဖၣ်, တၢ်ဆဲးလီၤမံၤအဆၢကတီၢ်, ဒီးတၢ်မၤသီထီၣ်လၢအလီၢ်ခဲ ကတၢ်အဂီၢ်, သမံသမိးကွၢ် uscis.gov/TPS န့ၣ်တက့ၢ်.
- အခဲအံၤန့ၣ်, TPS အပုၤပတံထီၣ်တၢ်ဖိခဲလၢ် ဆိုးထီၣ် လံာ်အဒိ I-821 တၢ်ပတံထီၣ် လၢ တၢ်ဒီသဒါ တၢ်စိၣ်တလီၢ် အပတီၢ်တဖၣ် လၢ အ့တၢ်န့ၣ်လီၤသ့ ဖဲ uscis.gov/i-821 န့ၣ်လီၤ.
- တယံဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ကပတုၣ်ကွၢ် TPS တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ လၢ Afghanistan, Cameroon, ဒီး South Sudan အဂီၢ်လီၤ.
 - TPS လၢ South Sudan အဂီၢ်အံၤ ကပတုၣ်ကွၢ်သးဖဲ လိမုၤ 7 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ.
 - TPS လၢ Afghanistan အဂီၢ်အံၤ ကပတုၣ်ကွၢ်သးဖဲ လိမုၤ အသီ 20, 2025 န့ၣ်လီၤ.
 - TPS လၢ Cameroon အဂီၢ်အံၤ ကပတုၣ်ကွၢ်သးဖဲ လိမုၤ 7 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ.

- တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ DHS လၢ Biden ပဒိၣ်မၤတ့ၢ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ် ကွၢ်ကဒါကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. DHS အတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ TPS သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကကထီၣ် တၢ်ပတုၣ်ကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ် လီၤ TPS တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲလိမုၤတြုၤအါရံၤ 1 သီ, 2025 န့ၣ်, DHS ပတုၣ်ကွၢ် TPS လၢ ပုၤဘဲန့ၣ်စွဲလၢ်ဖိတဖၣ် လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တ့ၢ် TPS ဖဲလိမုၤကထီ ဘၣ် 3 သီ, 2023 န့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲလိမုၤရှး 31 သီ, 2025 န့ၣ်, ကီၢ်စၢဖိၣ်စံၣ်ညီၣ်ကွၢ် ဟ့ၣ် လီၤတၢ်ကလုာ်ဆူ DHS အအိၣ် ဒ်သိး ဆူညါကဟ့ၣ်လီၤ TPS လၢပုၤ Venezuela အဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွၢ်အံၤကထီၣ်သးဆူညါ ဒီးပုၤလၢအိၣ်ဒီး Venezuela TPS သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကအိၣ်ဒီးဒီးအပတီၢ်သ့ၣ် တဖၣ်အံၤ ဖဲသဲးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်တဝဲတတၢ်ဒီးဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဟံပတုၣ်အံၤ တဘျီထွဲဒီး ပုၤဘဲန့ၣ်စွဲလၢ်ဖိလၢ အပတံ ထီၣ် ဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် TPS လၢ 2021 တၢ်ဟ့ၣ်လီၤခွဲးယာ် လၢအ ဆၢကတီၢ်အိၣ်ဒီးဝဲ ပၤတုၤ လိမုၤပတုၤထီၣ် အသီ 10, 2025 အဖီလၢဘၣ်.
 - ဖဲလိမုၤတြုၤအါရံၤ အသီ 20, 2025 န့ၣ်, DHS ပတုၣ်ကွၢ် TPS တနီၤ လၢပုၤဟ့ၣ်တံၣ်ဖိအဂီၢ်လီၤ.
 - တၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤကဒါကံၤ ပုၤဟ့ၣ် တံၣ်ဖိတဖၣ် TPS အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်မၤစုၤလီၤအီၤ လၢ 18 ဆူ 12 လါ ဃုာ်ဒီးမုၢ်နီၤမုၢ်သီအကတၢ် လၢအသီန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ လါအီၤကွၢ် 3 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ. တၢ်စးထီၣ်ဆဲးလီၤမံၤအဆၢကတီၢ် လၢပုၤပတံထီၣ်တၢ်ဖိအသိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ကကတၢ်စုၢ်ကီးဖဲ လါအီၤကွၢ် 3 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၢၢ်စုၣ်အိၣ်ဒီး TPS လၢဘဲန့ၣ်စွဲလၢ် ဒီးဟ့ၣ်တံၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ်အံၤ ကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်ပီၤရံၤ ဒ်သိးက သ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ရံၣ်တၢ်ကျိၤအ ဂၢတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - ပုၤတဂၢၢ်ဖိတဖၣ် ကြးသမံသမိးကွၢ်ဆူညါ ဘၣ်ယး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ TPS လၢအထံကီၢ်အဂီၢ် ဒီးပလီၢ်ပဒိးသးလၢ အတၢ်အိၣ်သးပတီၢ် တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ဆိးကီၢ်သန့အ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအသိတဖၣ်

တၢ်မၤအိၣ်တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့ လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ

- ဖဲလၢယန့ၣ်အါရံၤ 21 သီ, 2025 န့ၣ်, ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘဲၤ ကျိၤအံၤ မၤအိၣ်တၢ်စူးကါ အကျိၤအကျဲ လၢဘၣ်တၢ်ကိးအံၤလၢ "တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့" န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့အံၤ ဟ့ၣ်ပျဲဒိၣ်လၢ ကဆၢက့ၤပုၤတဂၤ လၢလၢ လၢဘၣ်တၢ်န့ၣ်အံၤလၢအတအိၣ်ဒီးလၢအံၤသး လၢအဆိအချ့ လၢတအိၣ်ဒီး တၢ်လဲၤဟံၤဖျါထီၣ်သး ဆူတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်စံၣ်ညီၣ် ကွီၢ်အမၤညါန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ပျဲပူၤထဲတခါနီၤ လၢတၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့န့ၣ်မ့ၢ်ဖဲ ပုၤတဂၤ စံးဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်ပျဲတၢ်ဖုးတၢ်လၢကက့ၤဆူအထံအကီၢ် အခါ ဒီးအဖျါတၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်လၢ တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဟ့ၣ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်လၢ ကပတံထီၣ် ထံၣ်ကီၢ်သးတၢ်အိၣ်က ဒုအဂီၢ်လီၤ.
- လၢအပူၤကွီၢ်န့ၣ်, ICE ဒီး CBP စူးကါတၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့ ထဲဒၣ်ပုၤလၢ အအိၣ်ဖဲကီၢ်ဆၢ 100 မံးလၢ လၢအဟံၤတုၤ 14 သီအ တီၢ်ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- အခဲအံၤန့ၣ်, ပဒိၣ်ရဲၤလီၤဝဲလၢ အကစူးကါ တၢ်ကဆၢက့ၤလၢအဆိအချ့ လၢပုၤလၢတအိၣ်ဒီးလၢအံၤသး ဖဲထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ လၢအဒူးန့ၣ် ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ အအိၣ်ဆိးဖဲ ကီၢ်အမဲရဲၤကပူၤ တပယုာ်ဃီ လၢအစ့ၤက တၢ်ခဲန့ၣ်တသ့ဘၣ်တဖၣ် တချုးလၢတၢ်ဖိၣ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤစုာ်စုာ်အံၤ ကြးသ့ၣ်ညါအနီၢ်ကစၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဒီးလူၤ ဟံၤမၤထွဲအပတီၢ်တဖၣ် လၢကဒီသဒါလီၤနီၢ်ကစၢ်သး ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိ တဖၣ်, ပၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စိာ်ဃာ်လၢကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢ ကဟ့ၣ်တၢ် အံၤသးလၢ အတၢ်အိၣ်ဆိးအိၣ်လဲၤခဲန့ၣ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤအခါန့ၣ် လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nilc.org/resources/known-your-rights-expedited-removal-expansion/

တၢ်သးယာ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢ

ဖိသ့ၣ်အကတီၢ်အတၢ်ဟံၤတုၤ

(Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA))

- အခဲအံၤန့ၣ်, DACA အံၤဘၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးအံၤ လၢကွီၢ်ဘျီၣ်ပူၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအတၢ်အိၣ်သးခါဆူညါန့ၣ် တလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ unitedwedream.org/resources/the-5th-circuits-mandate-on-daca-is-expected-to-take-effect-heres-what-you-need-to-know
- ဖဲလၢမၤရှး 12 သီ, 2025 န့ၣ်, ကီၢ်ဘျီၣ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢခံကတၢ် အံၤ ကဟ့ၣ်ပျဲ ယာ်တၢ်ပတံထီၣ် DACA လၢအဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ၤ, တၢ်န့ၣ်ကျဲအသိ လၢ USCIS အအိၣ် တအိၣ် နီတမံဒီးဘၣ်.
 - နမ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ DACA အဂီၢ် ဒီးနမ့ၢ်တီၢ်ဟံၤလၢ ကပတံထီၣ် အံၤ အဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ်, နကြးဃုာ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဃုာ်ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပီၤရီၤ လၢတၢ်န့ၣ်အံၤသ့တဂၤ တချုးနပတံထီၣ် အံၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်လီၤဘၢလီၤကွီၢ်အံၤ ကထီၣ်သးဒီးဆူညါအသိ ဆူညါတၢ်ဆိတလဲ တဖၣ် ကထီၣ်သး လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤအပူၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ, DHS ကဆဲးတူၢ်လီၤဝဲ ဒီးမၤသီထီၣ် က့ၤ DACA တၢ်ဃုာ်တၢ်အကျိၤအကျဲတဖၣ် (ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဃုာ်တၢ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤတၢ်အခွဲး ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအလီၤပျဲ) န့ၣ်လီၤ. DHS ကတူၢ်လီၤဝဲ ဘၣ်ဆၣ်တမၤ DACA တၢ်ဃုာ်တၢ်အကျိၤကျဲခိၣ် ထဲးတဖၣ်ဘၣ်.
 - အခဲအံၤနမ့ၢ်အိၣ်ဒီး DACA န့ၣ်, နတၢ်အိၣ်သးပတီၢ် သ့ၣ်တဖၣ် အံၤ ဖိးသဲးဒီးဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - န DACA အသးန့ၣ်မ့ၢ်လၢကွီၢ် ဖဲဆူညါ 6 လၢအတီၢ်ပူၤန့ၣ်, မၤ သီထီၣ်အံၤခဲအံၤတက့ၢ်.
 - နမ့ၢ်ဆူၤထီၣ် တၢ်ပတံထီၣ် DACA အဆိကတၢ်တဘျီ ဆူ USCIS လၢတၢ်တဟ့ၣ်ပျဲဘၣ်အံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ပတံထီၣ်အံၤ တၢ်ကဟံၤပတံဃာ်အံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤ တၢ်တရဲၣ်ကျဲအံၤ ပၢ် တုၤလၢ ဆူညါတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတစုန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအပူၤကွီၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တုၤ Deferred Action လၢဖိ သ့ၣ်အကတီၢ်ဟံၤတုၤဃီအဂီၢ် (DACA) ခဲအံၤပတံထီၣ်လၢအဒိတဖၣ် I-821D (DACA လၢအဒိအသိ) ဒီး I-765 (တၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢဖိးသဲး စးအဒိအသိ) လၢအထၢၣ်နဲးဖိခိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.
 - ပုၤတဖၣ်လၢ အခဲအံၤအိၣ်ဒီး DACA မ့ၢ်တမ့ၢ် ပုၤတဖၣ်လၢ DACA အဆၢကတီၢ်လၢကွီၢ်ဝဲ အစ့ၤကတၢ် လၢအပူၤကွီၢ် တနီၣ်န့ၣ် ဒီး န့ၣ်ဒၣ် တၢ်ဆူၤထီၣ်လၢပတံလၢ အထၢၣ်နဲးအလီၤလီၤ.
 - လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အဂၤတဖၣ် လၢအဘၣ်ဃးဒီး DACA ဒီး က ဘၣ်မၤသီထီၣ် န DACA အတၢ်အိၣ်သး ဒိလဲၣ်အဂ့ၢ်အဂီၢ်, လဲၤ ကွၢ်ဖဲ uscis.gov/DACA တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် လၢတၢ် ဖိၣ်ဃာ်ဒုးဃာ်အဂီၢ်

ကဘၣ်ကတိၢ်တၢ်လၢ နၤ ဒီးနဟံၣ်ဖိဃာ်အဂီၢ်ဒ်လဲၣ်

- နမ့ၣ်တမ့ၢ် ကီၢ်အမဲၤရကၤ ထံဖိကီၢ်ဖိ ဒီးနဟံၣ်အိၣ်ဒီးဖိတဖၣ်န့ၣ်, နကြးကတိၢ်ကတိၢ်ဆိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဃာ်ဒုးဃာ်ကဲထီၣ်သး ဖဲဘၣ်တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ် ဒီး ဖျါ ICE, CBP ဒီးကီၢ်စၢ်ဖိၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- လၢကကတိၢ်ကတိၢ်သးအဂီၢ်, နကြး -
 - ပၤယၢ်လၢ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် ဖဲတၢ်လီၤလၢအပူၤ ဖျါဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် လၢဟံၣ်ဖိဃာ်အဂၤသ့ညါဟ်အလီၤ.
 - ဆၢတၢ်လၢ ပတၤတဂၤ ကအံၣ်ဒီးကွၢ်ထွဲန့ၣ်တဖၣ် ဖဲနကွၢ်ထွဲအီၤမ့ၢ် တသ့အခါ.
 - ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤပုၤတဂၤလၢ လၢအကျိၤအကျိၤအဖိးသဲးစး ဒ်သးကကဲ ပုၤကွၢ်ထွဲန့ၣ်အဂီၢ်.
 - အကျိၤအကျိၤအဖိးသဲးစးညိၣ်န့ၣ်ကတၢၢ် လၢကဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ ပုၤကွၢ်ထွဲ တၢ်ဖိန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ -
 - တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါပုၤတဂၤ လၢအဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီးမိၢ်ပၢ်
 - ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိလၢ အိၣ်ကတိၢ်ဟ်သး
 - မၤပုၤအထီၣ် လၢ်အဒိလၢနဖိအဂီၢ်, လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ် တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအလံာ်တကွၢ်ဒီး မ့ၢ်တမ့ၢ် ကွၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဆဲးကျိး အလံာ်တကွၢ်ဒီး.
 - ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် နကအံၣ်ဒီးဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလၢ ကမၤပုၤ ပုၤခၢၣ်စးတန့ၢ် စိန့ၢ်ကမီၤ အလံာ်တကွၢ်ဒီးအဂီၢ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ wlpny.org/get-help/immigration/planning-for-immigrant-parents တက့ၢ်

တၢ်မ့ၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်န့ၣ်, နကဘၣ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိၤပုၤဒ်လဲၣ်

- တၢ်မ့ၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်န့ၣ် ဒီးဖျါ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟီၤမၤ ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအဂၤတဖၣ်န့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဆဲးကျိးဆဲး ကျိၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
- နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကကိးလိတဲစိ ဒ်အမ့ၢ် နဟံၣ်ဖိဃာ်, ပီၤရီၤ, မ့ၢ်တမ့ၢ် မိၢ်လိဝဲၤဒါဒီးန့ၣ်လီၤ.
- နကိး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် အတၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤတဲစိ လၢက ဘျးစးဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - လၢကကိး ထံလီၤကီၢ်ပူၤ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် အတၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ် ဂ့ၢ် ဂီၢ်အူလီၤတဲစိ (National Immigration Detention Hotline) အဂီၢ်, ဆိၣ်လီၤ 9233# ဖဲတၢ်ဒုးဃာ်လီၤလိတဲစိအလီၤတက့ၢ်. ဂ့ၢ်ဂီၢ် အူလီၤကျိၤအံၤ အဘူးအလဲကလီၤ, တၢ်တကန့ၣ်ဟ့ၣ်ကန့ၣ်စူၣ်, ဒီးတၢ် ကိးအီၤလၢ မ့ၢ်တန့ၢ် - မ့ၢ်ယၢ်နီၤ, ဂီၤဒီ 11 နနီၣ်ရံၣ် တုၤ မ့ၢ်နီၤဒီ 11 နနီၣ် ရံၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - ဒ်သးကကိး တၢ်တီတၢ်တြီၤ လၢပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဟံၣ်ဖိဃာ်တဖၣ် အဂီၢ် (ustice for Migrant Families) ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလီၤကျိၤ လၢတၢ် ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲ Buffalo ကီၢ်စၢ်ဖိၣ်ဃာ် (Federal Detention Facility) အဂီၢ်, ကိး 716-427-4917, မ့ၢ်တန့ၢ်-မ့ၢ်လွၢ်နီၤ, ဟါဒီ 2-4 နနီၣ်ရံၣ် ဒီးဟါဒီ 6-8 နနီၣ်ရံၣ်တက့ၢ်.

ကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲ ပုၤတဂၤလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်အီၤ ဒ်လဲၣ်

- ICE ဒုးဃာ် ပုၤလၢတမ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိ ICE တၢ်ဖိးတၢ်မၤအလီၤ, လီၤကဝီၤ ဃာ်ပူၤ, ဒီးတၢ်ဒုးဃာ်ပုၤလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်အလီၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်အကျိၤအကျိၤအံၤ ကီၢ်ဝဲလၢတၢ်ကယု သ့ၣ်ညါအဂီၢ်, ဒီးတၢ်အံၤဒုးကိးဒုးခဲဝဲလၢ ကသ့ၣ်ညါပုၤလၢနအံၣ်အီၤတဂၤ အအိၣ်တၢ်လီၤ ဒီးကဆဲးကျိးဒီးအီၤအဂီၢ်လီၤ.
- လၢကဃုာ်ထီၣ်န့ၢ် ပုၤလၢအအိၣ်ဖဲ () တၢ်ဒုးဃာ်အဂီၢ် -
 - န့ၣ်လီၤဆူ locator.ice.gov ဒီးဆိၣ်လီၤ ပုၤတဂၤန့ၣ် -
 - မံၤ, ထံကီၢ်လၢအအိၣ်ဖျါ, အိၣ်ဖျါမုၢ်နီၤမုၢ်သီ, မ့ၢ်တမ့ၢ်
 - A နီၣ်ဂံၢ် 9 ဖျါ
 - တၢ်ဃုာ် ICE အံၤကြးဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် ပုၤတဂၤအံၤ တၢ်ဒုးဃာ်အီၤ လၢတၢ်လီၤလဲၣ်ဘၣ်ဆိၣ် တၢ်အံၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢက တီၢ် လၢကအိၣ်ဖျါထီၣ် ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျိၤအဂီၢ်လီၤ.
 - နမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢ ပုၤလၢနအံၣ်အီၤတဂၤအံၤ တၢ်ဖိဃာ်ဒုးဃာ်အီၤ ဖဲ ICE တၢ်ဒုးဃာ်လီၤ လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်န့ၣ်, နယုထီၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်သ့ ဝဲ ဒီးဖျါ -
 - တၢ်ဃုာ်အဝဲသ့ၣ်ဖဲ accesscorrections.com န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အမံၤမ့ၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤဖျါဝဲလၢ တၢ်ဖိဃာ်ဒုး ဃာ်အီၤ ဖဲတၢ်လီၤလၢနယုထီၣ်အီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
 - ဆဲးကျိးတၢ်ဒုးဃာ်အလီၤလီၤလီၤ ဖဲ ice.gov/detention-facilities
 - လၢတၢ်စူးကါ အ့ထၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဃုာ်အဖိဃိၣ် နယုပုၤမ့ၢ်တဘၣ်ဘၣ် န့ၣ်, နဆဲးကျိး () တၢ်ဒုးလူၤဟီၤမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်ထူးထီၣ် ကွၢ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤ (Enforcement and Removal Operations (ERO)) တၢ်မၤလီၤဝဲၤဒါဒီးဖဲ - ice.gov/contact/field-offices သ့ဝဲလီၤ
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃးတၢ်ဃုထီၣ်န့ၢ်ပုၤတဂၤလၢ လၢတၢ်ဒုး ဃာ်လီၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ freedomforimmigrants.org/toolkit-lost-in-detention တက့ၢ်
- လၢကဃုာ် ပုၤတဂၤအတၢ်ထီၣ်ကွၢ်ဘျီၣ်မုၢ်နီၤမုၢ်သီ ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျိၤအ ဂီၢ် -
 - န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ acis.eoir.justice.gov ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤ A နီၣ်ဂံၢ် 9 ဖျါ, မ့ၢ်တမ့ၢ်
 - ကိးလိတဲစိဆူ 1-800-898-7180 ဒီးလူၤဟီၤမၤထွဲတၢ်န့ၣ်ကျိၤတဖၣ်.
- လၢကဃုာ်ဒုးန့ၢ် သဲးစးတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် -
 - လၢကဃုာ်ဒုးန့ၢ် တၢ်ကရၢကရိလၢတဟံးန့ၢ်တၢ်ဘျး လၢအဟ့ၣ်လီၤ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် သဲးစးတၢ်မၤစၢၤ လၢအကလီၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် အဘူးအလဲ စၢၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ immigrationadvocates.org/legaldirectory တက့ၢ်
 - ကိး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် တၢ်ကတိၢ်ဒီသဒါ တၢ်တီကျိ (Immigrant Defense Project) ဖဲ 212-725-6422
- ဒ်သးကဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ် စုပျုပူၤဆိအဂီၢ် -
 - ပုၤလၢနအံၣ်အီၤတဂၤအံၤ တၢ်ဟ့ၣ်အာ်လီၤဟ့ၣ်အီၤ စုပျုပူၤဆိ လၢအ ဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်အီၤတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ကကြးဝဲဘၣ် ဝဲလၢ စုပျုပူၤဆိအတၢ်မၤစၢၤ လၢစုပျုပူၤဆိအစုတီၢ်ဟ်အဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃး စုပျုပူၤဆိတဖၣ် ဖဲနယုထီၣ်ကီၢ်စိပူၤအ ဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ envisionfreedom.org/get-support တက့ၢ်
 - စုပျုပူၤဆိစုတီၢ်ဟ်အတၢ်ကွဲးရံၣ် လၢထံလီၤကီၢ်ပူၤအဂီၢ်, နလီၤကွၢ်ဖဲ bit.ly/localbailfunds တက့ၢ်

ဟံပ်ဖီဖီဖတ်အိတ်ယူတဖ်

နူယိတ်ကီစံပ် တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ

- စးထီၣ်လာလီယနူအါရံ 1 သီ, 2025 နှ်, နူယိတ်ကီစံပ်အံၤ ကစးထီၣ် တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ နှ်လီၤ.
- ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ လၢအအိတ်ဆိးဖဲနူယိတ် လၢအအိတ်ဒီးဟူးသးတဖ် ကဒီးန့ၣ်အါထီၣ် တ်ဆိးကွဲး အသီ 20 လၢတက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ် နှ်လီၤ.
- တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်အံၤ လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ လၢအအိတ်ဆိးဖဲနူယိတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ ဒီးတလိၣ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ ပုၤလီၤလၢဘၣ်. တ်အံၤတၢ်စးထီၣ်ဒီးန့ၣ်အံၤသ့လၢအဆိအချူ ဖဲတၢ်နှံၣ်လီၤတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.
 - တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ လီၤဆိလီၤသးဒီး နူယိတ်ကီစံပ် တ်ဆိးကွဲး မ့တမ့ၢ် တ်ဟ့ၣ်ခွဲး မ့တမ့ၢ် တ်န့ၣ်ဘျူးအဂၤတဖ်န့ၣ်လီၤ.
 - တ်မၤလီၤတဖ် မၤဆူၣ်မၤစိးပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢလၢ ဒ်သီးကစူးကါလၢကွဲးခွဲးအဂၤတဖ် တချူးကစးထီၣ်စူးကါ တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ဃုတ်ဟ့ၣ်ခွဲးလာအဂၤတခါအဖီခိၣ် တသ့ဘၣ်.
- ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖ် စူးကါ တ်ဟ့ၣ်ခွဲးအံၤလၢ တ်အိတ်ဒီးဟူးသးအါဘျီ လၢတနီၣ်အတီၢ်ပုၤသ့ဝဲဘၣ်ဆၣ် တ်ဟံပနီၣ်ဃာ် အသီ 20 လၢ 52 နံၣ်အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.
- တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖ် ဖဲလၢအတၢ်ဖိးတၢ်မၤ, တ်မၤလီၤ, တ်မၤန့ၣ်ရံၣ်တတၢ် မ့တမ့ၢ် တ်မၤအါထီၣ်န့ၣ်ရံၣ်အိတ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တက်ကဲမိက်ပဲခွဲးလာတတ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအံၤ ပၣ်ဃာ်ဒီး တ်ဃာ်ကျဲးစးဒီးန့ၣ်ဖိ ဒ်အမ့ၢ် တ်ထၢန့ၣ်လီၤချဲသ့လၢအါလီၤပုၤ ဒီးတၢ်ပတုၣ်ကွဲးတၢ်အိတ်ဒီးဟူးသးအတၢ်ကွဲးထွဲန့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွဲး ny.gov/prenatal တက့ၢ်

ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ် တ်မၤလၢထီၣ်ဖိသ့ၣ်အကမၢ်

- ဟံပ်ဖီဖီဖတ်လၢအဒူးတၢ်ခိတ်သ့ ဃုတ်ဒီးအဖီလၢအသးနံၣ်စုၤန့ၣ် 17 နံၣ်သ့ၣ်တဖ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ်ဖိသ့ၣ်ဒီး လၢအမ့ၢ် နူယိတ်ကီစံပ် အတၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်ဆူ ကီၢ်စံပ်ခိတ်သ့ဒီးန့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်အိတ်ဒီး ဖိသ့ၣ်လၢအဒီးသန့သးလၢနၤတဂၤ လၢအသးနံၣ်စုၤန့ၣ် 17 နံၣ်, ဒူးတၢ်ခိတ်သ့, ဒီးအိတ်ဆိးဖဲ New York ကီၢ်စံပ်အပူၤ လၢဆၢကတီၢ်လၢပုၤ (မ့တမ့ၢ် ဒီးတုဒီးဖိသးဒီးပုၤတဂၤလၢ လၢအအိတ်ဆိးလာတၢ်လီၤတၢ်ကျဲး လၢဆၢကတီၢ်လၢလၢပုၤန့ၣ်) နကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တ်ဒီတၢ်သ့ခဲးဒီးလၢ တ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်အံၤအဘူးအလဲသ့ လၢတၢ်ဒွဲးခိတ်သ့ဆူညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.
- တ်လၢကြးတီၢ်နီၣ်, ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ် ဖိသ့ၣ်အကမၢ်န့ၣ် ပၣ်ဃာ်ဒီး မိၢ်ပၢ်လၢဆိးထီၣ်အတၢ်ခိတ်သ့တၢ်ဂ့ၢ်တဖ် လၢစူးကါ နီၣ်တဂၤတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတ်သ့အတၢ်မ့ၢ်တၢ်နီၣ်ဂံၢ် (ITIN) န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကီၢ်စံပ်ဒီတကရူၢ် ဖိသ့ၣ်အကမၢ်အဂီၢ်, လဲၤန့ၣ်လီၤကွဲး tax.ny.gov/pit/credits/empire_state_child_credit.htm န့ၣ်တက့ၢ်.

တ်မၤစၢၤ တ်ကဟုကယာ်ဖိသ့ၣ် အတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲး

- အဲအံၤ ဟံပ်ဖီဖီဖတ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ဖိသ့ၣ်တၢ်ကွဲးထွဲတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဒီးန့ၣ် ကီၢ်စံပ်စုၤတဲန့ၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အခါသး 85% မ့တမ့ၢ် စုၤန့ၣ်အန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဟံပ်ဖီဖီဖတ် ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိတ်ဒီး တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တၢ်ဟံန့ၣ် လၢတအါန့ၣ် -
 - \$73,869.56 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖီဖတ် 2 ဂၤ
 - \$91,250.63 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖီဖတ် 3 ဂၤ
 - \$108,631.70 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖီဖတ် 4 ဂၤ
 - \$126,012.77 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖီဖတ် 5 ဂၤ
 - \$143,393.84 ဟံပ်ဒုၣ်လၢအပူၤဟံပ်ဖီဖတ် 6 ဂၤ
 - တ်ကဟံပနီၣ်တၢ်အဘူးအလဲတုၤလၢ 1% လၢဟံပ်ဖီဖတ် အတၢ်ဟံန့ၣ်ဟံဖိၣ်လၢ အိတ်လၢတၢ်ဖိၣ်တၢ်ယာ်အပနီၣ်ဖိၣ် လၢဟံပ်ဒုၣ်လၢန့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 - တနံၣ်အတီၢ်ပုၤတၢ်ပျုၤလၢတၢ်တဟ့ၣ်ဖျါထီၣ်သးအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲအဘျီ 80 န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ် ဒီးကသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢမ့ၢ်နကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဖိသ့ၣ်တၢ်ကဟုကယာ်လၢအပူၤဘၣ် မ့တမ့ၢ် တလၢ်အဘူးအလဲဘၣ် အဂီၢ်, လဲၤကွဲး ocfs.ny.gov/ccap န့ၣ်တက့ၢ်.

ကိုတဖန် ဒီးတက်ကူပ်ဘက်ကူပ်သ့

ပဒိပ်ကိုအတင်ရဲပ်လီကျဲလီ (3K-12)

- New York ကီဝဲခါအာဂ်လီတူလီလီသင်ကိးဂါ, လာတပပ်ဃုာ် ဒီး အတင်ဟဲနဲလီ၊ ဆူထဲကီပူအပတီၢ်, တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လာကိးန့ၢ် ဘၣ် တၢ်ကူပ်ဘက်ကူပ်သ့ကလီ ဒီးအပတီၢ်ဂုၤ, စးထီၣ်လာကတီၢ်ဆဲ ကို ဒီးတုၤလာအဝဲသ့ၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တီၤထီၣ်ကိးအလီၤအုၣ်သး, မ့တမ့ၢ် အသးန့ၢ်ပုၤထီၣ် 21 နံၣ်န့ၢ်လီၤ.
- ဟံၣ်ခွဲးတဖၣ်အာဂ်လီတူလီလီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လာ တၢ်ကွဲးကျိးထံ ဒီး တၢ်ကတိကျိးထံ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါခဲလၢာ် လာပပ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂုၤတၢ် ကျိးအရဲဒိၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ဖဲသ့ၣ်အတၢ်ကူပ်ဘက်ကူပ်သ့လၢ အလုၢ်အ လၢလၢချုးဆၢချုးကတီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ပုၤကိးဖိတဖၣ် ပတဲထီၣ်ဒီးဆဲးလီၤအမဲၤလၢ ပဒိပ်ကိုသ့ကိးဆၢကတီၢ် ဒီး လၢဒိတနံၣ်အပူၤ, ဖဲတၢ်ဃုထၢတဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်နီၣ်အီၤလၢ တၢ် ဆဲးလီၤမဲၤအလုၢ်အလၢတၢ်ချုးအကတီၢ်ဒၣ်လံာ်န့ၢ်လီၤ.
- ပဒိပ်ကိုတသံကွၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်ဆူထဲကီပူအတီၤပတီၢ် ဒီး တဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤ ပုၤကိးဖိအတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိးလၢ ကိုထီၣ်ပတီၢ်မုၢ်အန့ၢ် လၢကိးတၢ်ရဲပ်တၢ်ကျိးအပူၤဘၣ်. ကတီၢ်ဆဲကိးတၢ်ရဲပ်တၢ်ကျိးတနီၤ ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤယာ်ထီၣ်န့ၢ်ရဲပ်တဖၣ် ကသံကွၢ်တၢ်ဟံၣ်နီၣ်ဆူထဲကီပူ မ့တမ့ၢ် ကျိၣ်စုတၢ်ဟံၣ်နီၣ်-အခိၣ်တဖၣ် တၢ်ကျိးတၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဃု ထီၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.
- New York ဝုၤပဒိပ်ကိုတဖၣ် အတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိး
 - လၢတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိးအါထီၣ်ဘၣ်ဃး ကဘၣ်ပတဲထီၣ်ပုၤကွဲးကျိးထံ တၢ် ဒီးပုၤကတိကျိးထံတၢ်မၤစၢၤ ဖဲ NYC ပဒိပ်ကိုဒီလဲၣ်အ ဂီၢ်, န့ၢ်လီၤကွၢ် schools.nyc.gov/hello မ့တမ့ၢ် ကိး 718-935-2013 တက့ၢ်.
 - လၢတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိးအါထီၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဆဲးလီၤမဲၤကျိးကျိးအဂီၢ်, ဟံးန့ၢ် "2023 NYC ပဒိပ်ကိုတၢ်ဆဲးလီၤမဲၤအတၢ်နီၣ်ကျိး"လၢခိၣ် ဖျုထၢၣ်အပူၤ အိၣ်လၢကျိၢ် 9 ကျိၢ် ဖဲ schools.nyc.gov/admissions န့ၢ်လီၤ.
 - လၢကဃုကွၢ်ဒီးပတဲထီၣ် NYC ပဒိပ်ကိုအဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ myschools.nyc, ကိး 311, မ့တမ့ၢ် လဲၤအိၣ်သကိး ဟံၣ်ဖိဃီ ဖိ အတၢ်တူၤလီၤမုၢ်ဝဲလီၤ လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်တက့ၢ်. ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အတၢ်တူၤလီၤမုၢ်ဝဲလီၤ အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျိးတဖၣ် တၢ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤ သ့ဖဲ schools.nyc.gov/fwc န့ၢ်လီၤ.
 - တၢ်ဆဲးလီၤမဲၤ အဆၢကတီၢ်န့ၢ် အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ် ဒီးသန့ၤ ထီၣ်သးလၢ တၢ်အတီၤပတီၢ် လီၤဆီလီၤသးတဖၣ် အဖိခိၣ်န့ၢ် လီၤ. လၢနကထံၣ်ဘၣ် 2024 တၢ်ဂီၢ်ထီၣ်သီကတီၢ် တၢ်ဆဲးလီၤ မဲၤ အဆၢကတီၢ်အဂီၢ်, လဲၤကွၢ်ဖဲ schools.nyc.gov/enroll တက့ၢ်.

စုတၢ်မၤစၢၤ လၢခိလ့ၣ်ကိုအဂီၢ်

- ဟံးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤ UnderstandingFAFSA.org လၢအမ့ၢ် ပုၤယဲၤ ဘျးစဲလၢ အဟ့ၣ်လီၤတၢ်နီၣ်ကျိးတဖၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် လၢကိး ဖိတဖၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ် လၢအဃုဒီးန့ၢ်ကျိၣ်စုလၢ ခိလ့ၣ်ကိုအဂီၢ် တက့ၢ်.
 - အဝဲသ့ၣ် FAFSA တၢ်ကဘၣ်မၤဒဲလဲၣ်အတၢ်နီၣ်ကျိး (How-To Guide) လၢတီၤထီၣ်ကိးဖိတဖၣ်အံၤအဂီၢ် အိၣ်ဝဲလၢ ကျိၣ်အ ကျိၣ်တဆဲန့ၢ်လီၤ.
 - ပုၤယဲၤသန့အံၤ မၤသီထီၣ် တၢ်ကဘၣ်မၤဒဲလဲၣ် (how-to) ပုၤ ယဲၤကဘျးပတဖၣ် လၢကိးဖိလၢတအိၣ်ဒီး တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ် ဒီးပုၤန့ၢ်လီၤအိၣ်ကီၢ် အဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
- New York ကီဝဲခါ ကျိၣ်စုတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ရဲပ်တၢ်ကျိးတဖၣ်
 - ကိုအတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤတၢ်ရဲပ်တၢ်ကျိး (TAP) အံၤမၤစၢၤ ပုၤအိၣ် ဆဲးဖဲ New York လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် လၢကဟ့ၣ်ကိုအ ဘျးလဲ ဖဲကိုလၢတၢ်အာဂ်လီတူလီလီဟံၣ်အီၤ ဖဲ NYS အပူၤန့ၢ်လီၤ.
 - တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် TAP တၢ်ဟ့ၣ်ကန့ၢ်အံၤ အိၣ်ဝဲပၢ်တုၤ \$5,665 န့ၢ်လီၤ. TAP န့ၢ်မ့ၢ်စုတၢ်မၤစၢၤအမံၤ တၢ်တဘၣ် ဟ့ၣ်ကကွၢ်အီၤဘၣ်.
 - ဆူညါတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိး မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကပတဲထီၣ်အဂီၢ်, န့ၢ် လီၤကွၢ်ဖဲ hesc.ny.gov/tap တက့ၢ်.
 - Excelsior ကူၣ်သ့ဖျိးစိစုဆိၣ်ထွဲ
 - Excelsior ကူၣ်သ့ဖျိးစိစုဆိၣ်ထွဲ ဃုာ်ဒီး ကိးဖိကျိၣ်စုတၢ်တံၤ စၢၤမၤစၢၤအဂီၢ်အံၤ ဟ့ၣ်ပျဲကိုဖိတဖၣ်လၢ ကထီၣ် SUNY မ့ တမ့ၢ် CUNY ခိလ့ၣ်ကိုလၢကိးအဘျးအလဲကလီန့ၢ်လီၤ
 - ကိုဖိလၢအိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိလၢအိၣ်ဒီး တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်စုတဖၣ် \$125,000 မ့တမ့ၢ် စုၤန့ၢ်အန့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ကပတဲထီၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ.
 - NYS တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်ကူၣ်သ့ဖျိးစိစုမၤစၢၤ တၢ်ရဲပ်တၢ်ကျိး အံၤ ကအိးထီၣ်သးဖဲ လၢမ့ၢ် 2025 လၢ 2025-26 ကူၣ်သ့ တၢ်သိၣ်လိန့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကပတဲထီၣ်အဂီၢ်, န့ၢ်လီၤ ကွၢ်ဖဲ hesc.ny.gov/excelsior တက့ၢ်
 - ဘျိၣ်ဒိၣ်ထးကိတီၢ် José Peralta New York ကီဝဲခါ DREAM သဲစးအံၤ ဟ့ၣ်လီၤကိုဖိလၢတအိၣ်ဒီး လီၢ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲး ဃါ မ့တမ့ၢ် ကိးဖိအဂါတဖၣ်လၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် စုဆိၣ်ထွဲလၢ NYS ပၢဆုၤရဲပ်ကျိးအီၤ ဒီးကူၣ်သ့ဖျိးစိစုဆိၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအကဆိၣ် ထွဲမၤစၢၤ အပတီၢ်ထီၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အဘျးအလဲတဖၣ်န့ၢ် လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကပတဲထီၣ်အဂီၢ်, န့ၢ်လီၤ ကွၢ်ဖဲ hesc.ny.gov/dream တက့ၢ်

ကျပ်စွတ်ဟွန်စီဟွန်ကမီ

တၢ်ဒွဲးတၢ်ခိတၢ်သ့ ဖဲ 2025

- တၢ်သ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်မုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီ လၢတၢ်ကဒွဲးစ့ဟွန်တၢ်ခိတၢ်သ့ လၢတၢ်န့ၣ်ညါအံၤအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဖဲ လၢအံၤဖျၢၣ် 15 သီ, 2025 န့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်တဒွဲးဘၣ်ဒီးစ့ဟွန်တၢ်ခိတၢ်သ့ လၢတၢ်န့ၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ် လၢအပူၤကွၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်, နကြၢ်ဒွဲးအံၤ လၢအဆိအချၢ တသ့ဖဲအသ့န့ၣ်လီၤ.
 - နကမၤလၢဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သ့မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, နကမၤကအိၣ်လၢကဟ့ၣ်ဟ့ၣ်စ့အိၣ်လိးလၢတၢ်ဒွဲးအံၤစဲၤဒီးစ့အအံၤကအိၣ်ဝဲ လၢစ့ခိစ့သ့လၢ တၢ်တဟ့ၣ်ဘၣ်ဒီးအံၤ ဖဲတၢ်ဟံပနီၣ်မုၢ်န့ၢ်အိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအခါန့ၣ်လီၤ.
 - နကမၤလၢကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ခိစ့သ့မ့ၢ်တအိၣ် မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်မုၢ်လၢလၢပဒိၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ကုၤန့ၣ်, နကမၤတအိၣ်ဒီးကဘၣ်ဟ့ၣ် စ့အိၣ်လိးအဂီၢ်ဘၣ်. န့ၣ်သက့, တၢ်အံၤအဂ့ၤကတၢ်လၢ နကဒွဲးအံၤလၢအဆိအချၢတသ့ဖဲအသ့ ဒ်သီးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤ စ့ခိစ့သ့ မ့တမ့ၢ် ဒ်သီးကမၤလီၤတၢ်လၢ နကမၤသုတအိၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ irs.gov/taxtopics/tc153
- မ့ၢ်န့ၣ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢနကဒွဲးတၢ်ခိတၢ်သ့အဂီၢ်ခါ.
 - နဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကတိာ်ကတီၢ် တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ ခီဖျိ ပုၤမုၢ်သးမၤကလီၤလၢ IRS ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ် လၢပုၤမုၢ်သးမၤကလီၤတဖၣ် လၢစ့ဟွန်တၢ်ခိတၢ်သ့ တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် (Volunteer Income Tax Assistance (VITA)), တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး လၢပုၤသးပုၤအဂီၢ် (Tax Counseling for the Elderly (TCE)), ဒီးတၢ်ခိတၢ်သ့တၢ်မၤစၢၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အအိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အံၤသ့ ဖဲနစ့ဟွန်မ့ၢ်အိၣ် \$67,000 မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်အန့ၣ်, နသးန့ၣ်မ့ၢ်အိၣ် 60 မ့တမ့ၢ် ဆူအဖီခိၣ်, မ့တမ့ၢ် နအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွၢ် မ့တမ့ၢ် ကတီၢ်အဲကလံးကျိၤတဘၣ်အါအခါန့ၣ်လီၤ.
 - ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးကယုကွၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျိၤလၢအဘူးဒီးန့ၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ irs.gov/VITA တက့ၢ်.
 - နဆဲးကျိၤလိာ်သးလၢ ပုၤမုၢ်သးမၤကလီၤလၢ IRS ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ် လၢလီၤယံၤ ဒ်သီးကကတိာ်ကတီၢ်န့ၣ်န့ၣ် တၢ်တိတိတိတၢ်ခိတၢ်သ့ ခီဖျိ GetYourRefund.org သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နစ့ဟွန်မ့ၢ်အိၣ် \$67,000 မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်အန့ၣ်, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤသ့တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အံၤလၢအကလီၤသ့ဝဲ, ဒီးတၢ်အံၤမုၢ်တၢ်ယုထၢလၢအဂ့ၤတခါ ဖဲနစ့ဟွန်စဲးဖီကဟ့ၣ်ပီးလိမ့ၢ်သ့အခါန့ၣ်လီၤ.
 - နကတိာ်ကတီၢ် ဒီးတိတိတိတၢ်ခိတၢ်သ့လၢနနီၣ်ကစၢ် ခီဖျိ IRS တၢ်ပတိတိတိလၢအကလီၤ ဖဲ irs.gov/freefile သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - နစ့ဟွန်မ့ၢ်အိၣ် \$84,000 မ့တမ့ၢ် စ့ၤန့ၣ်အန့ၣ်, နဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တၢ်န့ၣ်ကျိၤလၢ တၢ်ကကတိာ်ကတီၢ်တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်မၤစၢၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

- နစ့ဟွန် တၢ်ဒွဲးဆူထီၣ်တဘျီယံ (Direct File) လၢကဒွဲးနစ့ဟွန်တၢ်ခိတၢ်သ့အဂီၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - န 2024 စ့ဟွန် မ့ၢ်စ့ၤန့ၣ် \$200,000 န့ၣ်, နကြၢ်ဒွဲးဘၣ်ဒီး တၢ်ဒွဲးဆူထီၣ်တဘျီယံ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - သမံသမီးကွၢ် နတၢ်ကြၢ်ဒွဲးတၢ်ဘၣ် ဖဲ tax.ny.gov/pit/efile/direct-file/direct-file-eligibility.htm
- ပလီၤသးလၢတၢ်လိာ်တၢ်လီၤတဖၣ်တက့ၢ်. IRS တဆူၤန့ၣ်န့ၣ် လိာ်တၢ်ကွဲးဖျၢၣ်, အဲမ့ၢ်(လ), မ့တမ့ၢ် ဆဲးကျိၤန့ၣ်လၢ ပုၤဂ့ၢ်တၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤအလီၤ လၢကယုနနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် ကျိၣ်စ့တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ နီတဘျီဘၣ်.
 - မၤလီၤအါထီၣ်ဘၣ်သး အပူၤကွၢ်တယံတမီၤ တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်လိာ်တၢ်လီၤဒီးတၢ်ကဘၣ်ဟံပနီၣ်အံၤ ဒီးဟံဖျိထီၣ်အံၤဒဲလဲၣ် ဖဲ irs.gov/alerts တက့ၢ်

ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢပုၤတိတိတိ ITIN တဖၣ်အဂီၢ်

- ဖဲလၢအံၤဖျၢၣ် 2025 န့ၣ်, ထံလိာ်ကီၢ်ပုၤတၢ်ခိတၢ်သ့ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ (Internal Revenue Service (IRS)) အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲလၢ ကမၤသကိးတၢ်ဒီး ထံလိာ်ကီၢ်ပုၤဂ့ၢ်တၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ကျိၤ (Department of Homeland Security) ဒ်သီးကဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် ဘၣ်သးပုၤဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သ့လၢတအိၣ်ဒီး လိာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတဖၣ် လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကလုာ်လၢတၢ်ကနီၣ်ဟးထီၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး ITIN ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်ခူသ့ၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.org/resources-training/taxpayer-information-for-itin-filers

NYS တၢ်မၤအါထီၣ် အဘူးအလဲ ဖဲလၢယနုၤအါရဲၣ် 1 သီ 2025

- စးထီၣ်လၢလိယနုၤအါရဲၣ် 1 သီ 2025 န့ၣ်, နူယီၣ်ကီၢ်စဲၣ် မၤအါထီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖဲအဘူးအလဲန့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲနူယီၣ်ကီၢ်စဲၣ်န့ၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖဲအဘူးအလဲအစ့ၤကတၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ \$15.50 န့ၣ်လီၤ.
 - ဖဲနူယီၣ်ဂ့ၢ်, Long Island ဒီး Westchester န့ၣ်, ပုၤမၤတၢ်ဖဲအဘူးအလဲ အစ့ၤကတၢ်န့ၣ် ကမ့ၢ်ဝဲ \$16.50 န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကျိၣ်စ့အပတီၢ်အသီ အစ့ၤကတၢ် လၢ NYC

ပုၤဆူတၢ်အိၣ်တၢ်အိတဖၣ်အဂီၢ်

- နမ့ၢ်ဆူတၢ်အိၣ်ကျိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိ လၢအဲး(ပ)တခါအဂီၢ် ဖဲ New York ဝုၢ်အပူၤန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယံတဖၣ် ဖဲနတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပတီၢ်အိၣ်ဒဲလဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- နအဲး(ပ)ကဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အစ့ၤကတၢ် တန့ၣ်ရဲၣ် \$19.56 (တဘၣ်ယုဒီး စ့ဟ့ၣ်မ့ၢ်တဖၣ်) လၢနတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢနဆူတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
 - အဘူးအကလဲအစ့ၤကတၢ်အံၤ ကဟဲအါထီၣ်တန့ၣ်တဘျီ ဖဲလၢအံၤဖျၢၣ် 1 သီ န့ၣ်လီၤ.
 - အဲး(ပ)သ့တဖၣ် ကဘၣ်လူၤဟီၤမၤထွဲ တၢ်ဟံဖျိအါထီၣ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢကဟ့ၣ်အါထီၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သး တၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲအစ့ၤကတၢ် ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖဲအတၢ်ခွဲးတၢ်ယံတဖၣ်အဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/DeliveryApps တက့ၢ်.
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အံၤသ့လၢ အဲကလံးကျိၤ, စပုၣ်ကျိၤ, အါရဲၣ်ကျိၤ, ဘၢၤဂၤလံၤကျိၤ, တရူးကျိၤ, ဖရဲၣ်စ့ၣ်ကျိၤ, ဟ့ၣ်တံၣ်ကျိၤ, ခိရဲၣ်ယါကျိၤ, ဖိလၢၣ်ကျိၤ, ရဲၣ်ရှါကျိၤ, ဒီးအံၤဒုကျိၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်မိုကရေစီ

လီယူ 2025 ဝှ်ခိတ်ဟုထာခိတ်ထံးခိတ်ဘိ

- ဝှ်ခိတ်ဟုထာခိတ်ထံးခိတ်ဘိ လာ NYC, အဲဘာနိတ် ဒီးဘာနိတ်ဖလိတ်အဂီနိတ် မှ်ဝဲဝဲ လီယူ 24 သီ, 2025 နှ်လီ.
- လာတက်ကဟ်ဖိတ်မာသကိတ် ဖဲတဟုထာခိတ်ထံးခိတ်ဘိ ဖဲနူယိတ်ကိတ် ဝဲပူလအဂီ, နကဘာနိတ်ဆဲးလီဟ်မံ ဆူပတ်တိတ်လာအမာတဟုထာအခိတ်နှ်လီ.
- မှ်နီမုတ်သီအလီခိတ်ကတိတ် လာတက်ကဆဲးလီဟ်မံ လာတက်ဟုထာခိတ်ထံးခိတ်ဘိ, မုတမုတ် လာတက်ကဆဲးလီဟ်မံအခိတ်ထံးအဂီနီမုတ်ဝဲဝဲ လီယူ 14 သီ, 2025 နှ်လီ.
- လာတက်ကကွက်ကဒါကွာ နပုဟုတ်တဟုထာဆဲးလီဟ်မံ ဒီးပတ်တိတ်ဘာနိတ်ထွဲအဂီ, နလီကွာ voterlookup.elections.ny.gov.
 - နမုတ်အိတ်ဒီးတက်သိကွာဘာနိတ် နဆဲးလီဟ်မံအပတ်တိတ်တဖန်အဂီနီ, ဆဲးကျိးနီမုတ်ထံး တဟုထာကမံးတိတ်မိတ်ပု - www.elections.ny.gov/CountyBoards.html
 - ပုအိတ်ဆဲးဝဲ NYC တဖန်အဂီ - နလီကွာ vote.nyc

တက်ဆဲးလီဟ်မံလာတက်ဟုတ်တဟုထာအဂီ

- နသုနီမုတ်အိတ် 16 ဆူအဖိတ်, မုမုတ်ပုကိတ်အမဲရကဖိတ်, ပုအိတ်ဆဲးဝဲ NY နှ်, နဆဲးလီဟ်မံ လာတက်ဟုတ်တဟုထာအဂီသုဝဲ တချုးလာတက်ဟုတ်တဟုထာ မှ်နီမုတ်သီ အစုကတိတ် အသီ 30 သုဝဲနှ်လီ.
 - နသုနီမုတ်အိတ် 16 မုတမုတ် 17 နှ်နှ်, နဆဲးလီဟ်မံ လာတက်ဟုတ်တဟုထာအဂီဘာနိတ်ဆု နဟုတ်တဟုထာသု ပာ်တုလု နသုနီမုတ်ပုထီ 18 နှ်ဘာနိတ်နှ်လီ.
 - နမုတ်အိတ်လာဘိပူ လာတက်ထံးနမာကမံးတိတ်အာအသီသီ မုတမုတ် ကိတ်ချိတ်မုတ်စိတ်ညိတ်လာ နနီသုးတက်သုတက်ဘာ မုတ်လုတပု ဘာနိတ်, နဆဲးလီဟ်မံ လာတက်ဟုတ်တဟုထာအဂီတသုဘာ.
- NYS တက်ဟုတ်တဟုထာဆဲးလီဟ်မံ - www.elections.ny.gov/VotingRegister.html
- NYC တက်ဟုတ်တဟုထာဆဲးလီဟ်မံ - vote.nyc/page/register-vote
- တက်ဆဲးလီဟ်မံလာအုထာနီလီ (ဖဲနမုတ်အိတ်ဒီး NYS တက်နီသိလုတ် လီယူကွာ, တက်ဟုတ် မုတမုတ် ID လာတက်ဟုတ်နီသိလုတ်) - voterreg.dmv.ny.gov/MotorVoter
- ယုတ်တက်ဆဲးလီဟ်မံအလီဒီ ခီဖျိ လီတဲစိ (တက်ဒီးနီအီသုလု အဲကလံးကျိတ် မုတမုတ် စပုတ်ကျိတ်) - 1-800-FOR-VOTE (1-800-367-8683)
- လာတက်ကဆဲးလီဟ်မံလာတက်ဟုတ်တဟုထာအဂီနီ, နတသုညါလီတက်ဘာနိတ်. သမံသမံးကွာ နပုဟုတ်တဟုထာဆဲးလီဟ်မံအပတ်တိတ်တဖန် ဖဲ voterlookup.elections.ny.gov တကွာ.

နတီခွဲးတက်ဟုတ်တဟုထာအလီ

- ပုဟုတ်တဟုထာအလီသုဝဲတဖန် လဲဆူ တက်ဟုတ်ဆဲးလီဟ်မံသုဝဲတဖန် ဖဲခိတ်ထံးလာအအိတ်ဆဲးဝဲအလီ လာတမုတ် New York ဝှ် ဖဲလာပုဟုတ်တဟုထာအလီသုဝဲတဖန် ဘာနိတ်သုဝဲဆဲးလီဟ်မံကတိတ်နီအီ ခီဖျိအတက်အိတ်ဆဲးလီ ဖဲတက်ဟုတ်ဆဲးလီဟ်မံတတီနီလီ.
- နမုတ်နီလုနီကွာဝဲဘာနိတ်လာတက်ဟုတ်တဟုထာအလီဒီးနီအိတ်ဒီးတက်ဆဲးလီဟ်မံဘာနိတ်ကတိတ်လာနကဟုတ်တဟုထာအလီ, ဘာနိတ်ဆုနီမုတ်တအိတ်ဖျါလာပုဟုတ်တဟုထာအလီ မံစရီအပုဘာနိတ်, နဟုတ်တဟုထာအလီလံဝဲတြိတ် မုတမုတ် လံဆိတ်လီသု သုဝဲလီ.
- နမုတ်ပုဟုတ်တဟုထာအလီကတိတ်တဘျိဒ်လံ တလိတ်လာနဟုတ်ဒုးနီနီ ID ဖဲတက်ဟုတ်တဟုထာအလီဘာ.
- နမုတ်လဲခီဖျိဘာ တက်အိတ်ဒီးဟံးယိတ်ဒ်လံနီ, နဟုတ်တဟုထာအလီသုဝဲလီ.
- လာတက်အိတ်သုးတနီအပု, တက်ဟုတ်နီဒ်ပုမာကမံးတက် အာအသီသီတကဒ်လံနီ, နဟုတ်တဟုထာအလီသုဝဲလီ.
- ဆူညါတက်ဂုတ်ကျိတ်ဘာနိတ်ဘာနိတ်တက်ကျိတ်ဘာနိတ်အတက်လိတ်ဘာနိတ်တဖန်အဂီ - nycvotes.org/how-to-vote/voting-rights
- ပုမာတက်ဖိတ်တနီလာ အအိတ်လာ နူယိတ်ကိတ်ဝဲအပုနီ မာနီအခွဲးလာ အိတ်ဒီးဘုးလဲ တုလာ ခဲနုရီ ဒ်သုး ကဟုတ်တဟုထာအလီလီ မုတ်နီသုဘာလာတက်ဂုတ်အီအဂီအီကွာဘာနိတ် - www.elections.ny.gov/NYSBOE/elections/TimeOffToVoteFAQ.pdf

လာကမာလီအီထီဘာနိတ် ဟုတ်ဟုထာအမုတ်အကျိတ်အကျိတ်အဂီ ဒီးတက်အီမာတက်ဒ်လံအဂီ, ကွာတက်ဂီမုတ်ဖန် - nyc.me/civics

သုဉ်ညါနတ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်

ပုၤတၢ်ဝဲသုဉ်တဖၣ် ဒီးပုၤထံဂၤကိၤဂၤသုဉ်တဖၣ်အံၤ
ကြးဟံသုဉ်ဟံသးဝဲလၢ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သုဉ်တဖၣ်
ဖဲအကွၢ်ဆၢဟံဘၣ်ဒီး တၢ်ခိထံခိကိၤ ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤန့ၢ်လီၤကိၤအခါအသ့
အတၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲစး (Immigration and Customs
Enforcement (ICE)), ပၤကိၤကွၢ်ဆၢထံဆၢကိၤဆဲး, မ့တမ့ၢ်
တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲစးအဂၤတဖၣ် အခါန့ၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံပတုၣ်န့ၢ် ခိဖျါ တၢ်ခိထံခိကိၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲစးအဂၤန့ၢ်ဒီး, သ့ၣ်နီၣ်လၢ -

- ဟံနသးဂၢၢ်ဂၢၢ်. တဘၣ်သ့ၣ်ပုၤဖျါသးတဂ့ၤ. တဘၣ်ခိၣ်ဆၢ မ့တမ့ၢ် ကြိမၤ
တံာ်တံာ် ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါတဂ့ၤ.
- တဘၣ်လီတၢ်ဂ့ၤတၢ် မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်လီၤ လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢအကမၣ်
တဖၣ်တဂ့ၤ.
- နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကအိၣ်ဘျၢသ့ၣ်ဘျၢသ့ၣ်ဘျၢသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်လၢန
တဲအိၣ်တခါလၢလၢအံၤ တၢ်စူးကါအိၣ်လၢ တၢ်ကထိဒါန့ၢ် သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.
- ပုၤခၢၣ်စးတဂၤ မ့ၢ်သံကွၢ်လၢ အကကွၢ်ဃုန့ၢ် မ့တမ့ၢ် နတၢ်ဖိတၢ်လံၤသ့ၣ်
တဖၣ်န့ၢ်ဒီး, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နကကွၢ်လီၤအိၣ်န့ၢ်လီၤ.
 - ဘၣ်ဆၢသန့ၣ်ကွၢ်, နတဘၣ်ထီဒါအိၣ် လၢနနီၣ်ခိနီၣ်ကစၢ်ဘၣ်.
 - ပၤကိၤမ့ၢ်န့ၢ်ဝဲလၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်စုကဝဲန့ၢ်, အဝဲသ့ၣ် ဖိၣ်ကွၢ်နတၢ်ကူ
တၢ်သီး သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤကိၤအမဲရကၤ ထံဖိကိၤဖိ ဒီးတၢ်ခိထံခိကိၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့ၢ်
ဃုကွၢ် နတၢ်ခိထံခိကိၤ အလံာ်အလံာ်တဖၣ်န့ၢ်, နကဘၣ်ဒုးန့ၢ်အဝဲသ့ၣ် ဖဲ
အမ့ၢ်အိၣ်ဒီးန့ၢ်အခါန့ၢ်လီၤ.
- နမ့တၢ်ဟံပတုၣ်န့ၢ်, ဖိၣ်ဃာ်န့ၢ်, မ့တမ့ၢ် မၤပယွဲမၤအၢမၤသီန့ၢ် ခိဖျါ တၢ်ဒုး
လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲစးန့ၢ်ဒီး, ဂုၢ်ကျဲးဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ် ပုၤခၢၣ်စး(တဖၣ်)
အမံၤ, နီၣ်ဂီၢ်, ဒီးအတၢ်ဟံပနီၣ် အဂ့ၢ်အကျါအဂၤတဖၣ်တက့ၢ်.
- နမ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤလၢ လၢပုၤတၢ်ဝဲအပူၤအံၤ ဒီတၢ်ဂီၤမူ မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ဃာ်တၢ်
ကလုာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲစးသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.
ဖဲအဝဲသ့ၣ်ကွၢ်အခါန့ၢ်, နကွဲးနီၣ်ဃာ် တၢ်မနုၤကထီၣ်သး သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၢ်
လီၤ.
- ပုၤဒုးလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘျၢသဲစးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်မၤတၢ်
ဖိၣ်ပတုၣ်, တၢ်ဃုကွၢ်, တၢ်ဖိၣ်ဃာ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၢ်ကွၢ်လၢနထံန့ၢ်ကိၤ ဒီးသ
န့ၢ်ထီၣ်သးလၢ နကလုာ်ဒုၣ်အတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကိၤအတၢ်လီၤစၢၤ, တၢ်ဘျၢ
တၢ်ဘၣ်, မုၢ်ခွါ, မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုၣ်အဖိခိၣ်န့ၢ် တၢ်အံၤတမ့ၢ်အဖိးသဲစး
ဘၣ်.

နဟံဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီး ကိၤစၢ်ဖိၣ်အပုၤခၢၣ်စးတဖၣ် ဆူ
တၢ်ဒီသဒါပုၤန့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၤ တၢ်တိကျါ (Immigrant Defense
Project (IDP)) သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.

IDP ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကိး သဲစးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ ဒီးတၢ်ဆုၢ်ခိ
ဆူပုၤန့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၤတဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃာ်အံၤ,
တၢ်ဟ့ၣ်အံၤတၢ်ဃုအလူးအလံာ်ကွၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်န့ၢ်အံၤလၢ
အမၤကမၣ်သဲစးတဖၣ် အအိၣ်န့ၢ်လီၤ. ကိး **212-725-6422** မ့တမ့ၢ်
အံၤမု(လ) info@immdefense.org တက့ၢ်.

နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ်

- တနဟံၣ်ဃီ ဒီး "နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီ" အဂၤတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်
မၤလီၤ အလီၤအကျါ ထံလၢပုၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ်) အံၤအိၣ်ဒီး တၢ်ဒီသဒါ လီၤလီၤ
ဆီဆီ လၢအတအိၣ်ဖဲ ကမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါဘၣ်န့ၢ်လီၤ. ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ
သ့ၣ်တဖၣ် န့ၢ်လီၤဖဲ နီၣ်ကစၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါလီၤဆီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ သ့ၣ် ထံ
ဒၣ်ဖဲလၢ အအိၣ်ဒီးနတၢ်ဟ့ၣ်ပျါ မ့တမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ် ဒုးန့ၢ်န့ၢ် ကွၢ်ဘျီၣ်အတၢ်
ဟ့ၣ်ပျါ (ဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤဟံမံၤ ခိဖျါ စံၣ်ညါကွၢ်တဂၤ) အခါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်လီၤတၢ်ကျါလၢ တၢ်ဒီသဒါဟံအံၤတဖၣ်

- ဖဲလၢယနုၤအါရံၤ 2025 န့ၢ်, Trump ပဒိၣ် ပတုၣ်ကွၢ် သနုၤလၢအိၣ်ဟံတုၢ်
လံ ယံာ်ယံာ်ထၢထၢ လၢအဟ့ၣ်န့ၢ်ကျါ ICE ဒီး CBP သ့ၣ်တဖၣ် လၢကဟး
ဆဲး တၢ်ဒုးလူၤဟံမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၤအဂီၢ် ဖဲ "တၢ်
လီၤတၢ်ကျါလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်တဖၣ်" မ့တမ့ၢ် "တၢ်လီၤတၢ်ကျါလၢတၢ်ဒီ
သဒါဟံအံၤတဖၣ်" လၢအမ့ၢ် ကွၢ်တဖၣ်, ဆူၣ်ချူတၢ်ကွၢ်ထွဲလီၤတဖၣ်, ဒီးတၢ်
ဘျီၣ်တၢ်ဘါအလီၤအကျါတဖၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ဆီတလဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲသန့ၣ်ကွၢ်, ပုၤန့ၢ်ယိၣ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးဝဲဒီး
တၢ်ဒီသဒါတနီၤ ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၢ်လီၤ.
- ဖဲ 2018 န့ၢ်, န့ၢ်ယိၣ်ကိၤစံၣ် ပဒိၣ်တၢ်န့ၢ်လီၤတၢ်ကလုာ်အံၤ ဒီသဒါ တၢ်ဒုးလူၤ
ဟံမၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ကိၤအဂီၢ် ဖဲန့ၢ်ယိၣ်ကိၤစံၣ်တၢ်လီၤ
တၢ်ကျါသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤ ဖဲ ICE မ့ၢ်တအိၣ်
ဒီး ကွၢ်ဘျီၣ်လံာ်တီလံာ်မိဖိးသဲစးအခါန့ၢ်လီၤ.
- ဒီသဒါပုၤကွၢ်ဘျီၣ်တဖၣ်သဲစးအံၤ ဒီသဒါပုၤန့ၢ်ယိၣ်ဖိတဖၣ်လၢ တၢ်ဖိၣ်တၢ်ဖဲ
ကိၤစံၣ်, ဝဲ ဒီးလီၤကဝီၤကွၢ်ဘျီၣ် လၢတအိၣ်ဒီး ကွၢ်ဘျီၣ်လံာ်တီလံာ်မိဖိးသဲ
စးအဂီၢ်လီၤ.
- မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ကွၢ်ဘျီၣ်လံာ်တီလံာ်မိဖိးသဲစး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျါလၢ တၢ်မၤ
လီၤကစၢ်ဘၣ်န့ၢ်, ICE ဒီးခၢၣ်စးကရၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် န့ၢ်လီၤဝဲဆူ "နီၣ်က
စၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျါတဖၣ်"အပူၤ တသ့ဘၣ်.

ပလီၤသးလၢ တၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ထံကိၤအတၢ်လံာ်တၢ်လိတက့ၢ်

- တၢ်န့ၢ်လီၤဆူထံကိၤ အတၢ်ဘျၢသဲစးအံၤ တၢ်န့ၢ်ပၤအီၤကီၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲနတၢ်
ပိၣ်တၢ်ပီ နတၢ်အိၣ်သးဒီးပုၤတဂၤလၢ မ့တမ့ၢ် ပနံၣ်ကၤ တခါခါအခါန့ၢ်, ဝဲ
သးစူၤ ပလီၤနသးတက့ၢ်.
- နကြးကတိၤသကိးတၢ်ဒီး ပီၤရီ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢ တၢ်တီတၢ်တြၢဝဲကျါ
Department of Justice (DOJ) ဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်သး လၢတၢ်ကဲခါၣ်စး
လၢသဲစးအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်ဃး နတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- တဘၣ်ဃုဒီးန့ၢ် တၢ်န့ၢ်အိၣ်ထံကိၤ အတၢ်မၤစၢၤ လၢ "notario", တၢ်လဲၤ
တၢ်ကွၢ်အပုၤခၢၣ်စး, ပုၤကတိၤကတိၤ တၢ်ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်သ့, ပုၤကတိၤကတိၤ
လံာ်အဒိတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် လံာ်တီလံာ်မိ ပီၤရီအအိၣ်နီတဘျီတဂ့ၤ. လၢကိၤအမဲ
ရကၤန့ၢ်, "notario" တမ့ၢ်ပီၤရီဘၣ်.

နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢနသဲစးတၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်
ညိၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်န့ၢ်လီၤထံကိၤအဂီၢ်န့ၢ်ဒီး, ကိးပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ လၢ
New Americans ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူလံာ်တံၢ်ကျါဖဲ **1-800-566-7636** တက့ၢ်.

ပုတတၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်

ပုတဂၤလၢလၢ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အပတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံပ နီၣ် ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကအိၣ်ဆိးဖဲအပုတတၢ်ပူၤ လၢအပူၤ ဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတၢ်ကွၢ်မံၤတၢ်

- တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတၢ်ကွၢ်မံၤတၢ် လၢ အဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အိၣ် ခိဖျါတၢ်ကွၢ်မံၤ ပုတဂၤလၢ အလုၢ်ခူၣ်တၢ် အိၣ်လီၤစၢၤ, အဖဲးဘၣ်လွဲၣ်, ထံကိၢ်လၢအဟဲလီၤစၢၤ, တၢ်လီၤစၢၤလီၤ သ့ၣ်, တၢ်ကဲမုၢ်ကဲခါ, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်, တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, သးနီၣ်, က့ကွၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သးအိၣ်မုၢ်အိၣ်ခါန့ၣ်လီၤ.
- နူယိၣ်ကိၢ်စၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိ တၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးပုတဘၣ်မူ ဘၣ်ဒါ လၢကဘျါဆွဲ တၢ်ဟံပဖျါအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤပျီၤမၤဖုးလၢအကဲထီၣ်သး ခိဖျါ တၢ်ကွၢ်မံၤတၢ်, တၢ်မၤအူန့ၣ် ဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်လီၤ.
- နမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤ မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ် ပုတတၢ်ပူၤတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤ ကမၢ်သဲး တဂၤန့ၣ် -
 - ဟံပဖျါထီၣ်အိၣ်ဆူ NYS ပုတတၢ်ပူၤခိၣ်ဖိခွဲးယာ်ဝဲကျိၤတက့ၢ်. ကိး 1-888-392-3644, ဆၢလိာ်ကွဲးဖျါ “HATE” ဆူ 81336 မ့တမ့ၢ်, န့ၣ်လီၤဖဲ to forms.ny.gov/s3/Hate-Crime-Tips တက့ၢ်. လၢဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ dhr.ny.gov သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
 - လၢကဟံပဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီး လၢအကဲ ထီၣ်သးအဖၢမုၢ် မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်အိၣ်သး တခါလၢလၢ်အဂီၢ်, ကိး 911 တကတီၢ်ယိၣ်တက့ၢ်.
- ဖဲတၢ်မုၢ်ဟံပဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီး အခါန့ၣ်, တၢ် ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲလၢ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး နတၢ်လဲၤခိဖျါ, တၢ်ဟံပနီၣ်, ဒီးအဂၤ တဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟံပအီၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- နတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကိၢ်အပတီၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, နဟံပဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်က့ၣ် သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုတတၢ်အတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

- နူယိၣ်ခွဲးဝဲဒီးလၢ တၢ်ဒီးသး တၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးအံၤ ဟ့ၣ်လီၤဝဲ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ် ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဆူ ပုတတၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ် ဒီးတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ယၢၤ တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ဝဲလၢ ကျိၢ်အိၣ်ကျိၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ nyc.gov/stophate တက့ၢ်.
- တၢ်ပတုၢ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးက့ၣ်သ့ဝဲလီၤအံၤ မၤတၢ်ဒီးသးကိဒီးသး, မၤဟးဂီၢ်, ဒီးမၤဘျါကျၢတၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်က့ၣ်သးကိတၢ်မၤကမၢ်သဲးဒီးတကး ဖဲနူယိၣ်ပုတတၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်က့ၣ်သ့အတၢ် ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ဘၣ်ယးတၢ်ဒီးသးလီၤနီၢ်ကစၢ်သး, ပုတက့ၢ်ကိတၢ်လၢ တၢ်ကပၤအတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤပုသးစၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိး 1-718-788-1775 မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤကွၢ်ဖဲ caeny.org လၢဆူညါ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

Connecting with Community

- AAPI
 - Asian Americans for Equality: [212-979-8381, aape.org](https://aape.org)
 - Chhaya for South-Asian and Indo-Caribbean communities: [718-478-3848, chhayacdc.org](https://chhayacdc.org)
 - Korean Family Service Center: [718-460-3800, kafsc.org](https://kafsc.org)
 - Minkwon Center for Community Action: [718-460-5600, minkwon.org](https://minkwon.org)
 - National Federation of Filipino American Associations New York: [212-684-0542, naffaa.org](https://naffaa.org)
 - Sikh Coalition: [516-930-0302, sikhcoalition.org](https://sikhcoalition.org)
- African
 - African Communities Together: [347-746-2281, africans.us](https://africans.us)
 - African Services Committee: [212-222-3882, africanservices.org](https://africanservices.org)
 - Sauti Yetu Center For African Women: [718-665-2486, sautiyetu.us](https://sautiyetu.us)
- Arab/Muslim
 - Arab American Association of New York: [718-745-3523, arabamericanny.org](https://arabamericanny.org)
 - Council on American-Islamic Relations of New York: [646-665-7599, cair-ny.org](https://cair-ny.org)
 - Muslim Community Network: [347-519-2755, monny.org](https://monny.org)
- Disability
 - Center for Disability Rights: [585-546-7510, cdrnys.org](https://cdrnys.org)
 - Disability Rights New York: [518-432-7861, drny.org](https://drny.org)
- Hispanic/Latino
 - Hispanic Federation: [866-432-9832, hispanicfederation.org](https://hispanicfederation.org)
 - Latino Commission on AIDS: [212-584-9325, latinoaids.org](https://latinoaids.org)
 - Mixteca: [718-965-4795, mixteca.org](https://mixteca.org)
 - TransLatinx: [646-882-2000, translatinxnetwork.org](https://translatinxnetwork.org)
- LGBTQ+
 - Caribbean Equality Project: [347-709-3179, caribbeanequalityproject.org](https://caribbeanequalityproject.org)
 - Gay, Lesbian, Bisexual and Transgender Community Center: [212-620-7310, gaycenter.org](https://gaycenter.org)
 - New York City Gay and Lesbian Anti-Violence Project: [212-714-1141, avp.org](https://avp.org)
- Native American and Alaska Native
 - American Indian Community House: [646-575-3638, aich.org](https://aich.org)
 - North American Indigenous Center of New York: [516-930-0302, naicny.org](https://naicny.org)

NYS တပ်အိပ်ယာတဖန်

NYS ဝဲဒါးလံပုအမဲရကဖဲအသိတဖန်အဂီ

- နမူမတမုပုလံနသုညါအီတဂါ မုလိပ်ဘဉ် သဲးစးတံမၤစၢၤ လၢ အကလိပ်နုဒီး, ကိးလိတ်စိကျိၤ ဖဲ [1-800-566-7636](tel:1-800-566-7636) တက့ၢ်. တၢ် ဂုၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢအံၤ ဘဉ်တၢ်ဟံအီၤလၢတၢ်ခွဲသုညါအပူၤန့ၢ်လီၤ. တၢ် မၤစၢၤအံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့လၢ ကျိၤအိၣ်န့ၢ် 200 ကျိၤန့ၢ်လီၤ.

NYS ဆူၣ်ချ့ဝဲကျိၤ (Department of Health)

- ပတံထီၣ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ - ကိး [1-855-355-5777](tel:1-855-355-5777) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ nystateofhealth.ny.gov တက့ၢ်.

NYS နီၤသးဆူၣ်ချ့ဝဲဒါး (Office of Mental Health)

- လၢတၢ်သံကွၢ်တဖန်ဘဉ်သးနီၤသးဆူၣ်ချ့တၢ်တံစၢၤမၤစၢၤတဖန် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ကဃုာ်ဒီးန့ၢ်နီၤသးဆူၣ်ချ့ပုတံစၢၤမၤစၢၤတၢ်ဖဲအဂီၢ်, ကိး [1-800-597-8481](tel:1-800-597-8481) မ့တမ့ၢ် လဲၤန့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ omh.ny.gov တက့ၢ်.
- ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒီသဒါတၢ်မၤသံလီၤသး လီၤတံစိကျိၤ (National Suicide Prevention Lifeline)- ဖဲနသးသမူ မ့တမ့ၢ် ပုတဂါဂၤ အသးသမူအံၤ မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဘဉ်ယိၣ်အပူၤန့ၢ်, ကိး [911](tel:911) တက့ၢ်. ဖဲန မ့ၢ်အိၣ်ဘဉ်ဖဲတၢ်ဘဉ်ကိၢ်ဘဉ်ခဲအပူၤ ဒီးလိပ်ဘဉ်တၢ်မၤစၢၤ တကတီၢ် ဃီန့ၢ်, ကိး [1-800-273-8255](tel:1-800-273-8255) ချၢလၢ် “GOT5” ဆူ [741-741](tel:741-741) တက့ၢ်.

NYS ဝဲဒါး လၢတၢ်ဒီးသဒါ ဟံၣ်ပုၤဃီပုၤ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအဂီၢ်

- နမူ မ့တမ့ၢ် ပုတဂါလၢလၢ မ့ၢ်အိၣ်ဖဲတၢ်ရဲၤလီၢ်မုၢ်လီၢ် လၢအတၢ်တၢ် ဖီၣ်ပျီၤအံၤ ခီဖျိပုၤအဂါတဂါ လၢတၢ်ကတိၤ, နီၢ်ခိ, မ့တမ့ၢ် သွံၣ်ထံ တၢ်ရဲၤလီၢ်အတၢ်မၤတရီၤတပါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျိၤခိၣ်သ့အဂါန့ၢ်, ကိး NYS ဟံၣ်ပုၤဃီပုၤတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ဂုၢ်ဂီၢ်အူၤလီၤကျိၤ ဖဲ [1-800-942-6906](tel:1-800-942-6906) တက့ၢ်.
- လၢကကတိၤတၢ်ဒီး ပုၤကတိၤခဲၣ်န့ၢ်တၢ်ဖဲလၢအူၤထၢၣ်နဲးလီၤအဂီၢ်, န့ၢ် လီၤကျိၤ opdv.ny.gov တက့ၢ်. တၢ်ကိးအီၤသ့လၢ 24/7 လၢကျိၤ အါကျိၤဃာ်ဃာ်န့ၢ်လီၤ.

NYS ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤ (Department of Labor)

- ပုၤမၤတၢ်ဖိဝဲကျိၤအံၤ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤဝဲလၢ ကဒီသဒါ ဒီးမၤဂ့ၤထီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိ အတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘဉ်ယိၣ် ဒီးဆူၣ်ချ့, ဘူးလဲ, ဒီးတၢ်ဖဲး တၢ်မၤ အတၢ်အိၣ်သးတဖန်န့ၢ်လီၤ.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤဘဉ်သး ဘူးလဲ ဒီးန့ၢ်ရံၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဘျါ သဲးစး, တၢ်မၤလီၢ်ဆူၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပူၤဖျိဒီးတၢ်ဘဉ်ယိၣ် မ့တမ့ၢ် ဆိုးထီၣ် တၢ်လီၢ်ကီၢ်အဂီၢ် ကိး [1-888-469-7365](tel:1-888-469-7365) မ့တမ့ၢ် န့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ dol.ny.gov/safety-and-health တက့ၢ်.
- လၢတၢ်မၤစၢၤဘဉ်သး တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတအိၣ်တၢ်အုၣ်ကီၢ်အဂီၢ်, ကိး [1-888-209-8124](tel:1-888-209-8124) မ့တမ့ၢ် န့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ dol.ny.gov/unemployment/unemployment-insurance-assistance တက့ၢ်.

NYS ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲဒါး (Division of Human Rights)

- ပုၤကညီတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်ဘျါသဲးစး ဖဲ New York အပူၤအံၤ တြီ ဃာ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်တလီၤ ဖဲတၢ်လီၢ်တဖန် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, ဟံၣ်ဃီ, ခရဲးဒီး, တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့, ကမုၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်တဖန်, ဒီး သန့ၤထီၣ်သးလၢသးန့ၢ်, ကလံၣ်ခွဲးတၢ်လီၤစၢၤ, ထံကီၢ်တၢ်လီၤစၢၤ, မုၢ်ခွါ, တၢ်ဘဉ်သးမုၢ်ခွါ, တၢ်ကဲမုၢ်ကဲခွါဒီးအတၢ်ဟံဖျါ, တၢ်ဆီဟံၣ် ဆီယီပတီၢ်, က့ကွဲး, တၢ်ကဲသးပတီၢ် ဒီးတၢ်အပတီၢ်အဂါတဖန်န့ၢ် လီၤ.
- နမူတူၢ်ဘဉ်လၢ တၢ်ကွၢ်တလီၤန့ၢ်, ဆိုးထီၣ်တၢ်လီၢ်ကီၢ် ဖဲ [1-888-392-3644](tel:1-888-392-3644) မ့တမ့ၢ် န့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ dhr.ny.gov တက့ၢ်.

NYS ဟံၣ်ဃီ

- လၢတၢ်မၤစၢၤဃုာ်ဒီးတၢ်ဃုဒီးန့ၢ် ဟံၣ်ဃီလၢအဘူးအလဲအကြါအ ဘဉ်အဂီၢ်, ကိး [1-877-428-8844](tel:1-877-428-8844) မ့တမ့ၢ် န့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ nyhousingsearch.gov တက့ၢ်.
- လၢတၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤ ဘဉ်သးဟံၣ်ဃီလၢအဘူးအလဲ အကြါအဘဉ်အ ဂီၢ် ဘျီတီၢ် ဖဲန့ၢ်ယိၣ်ဂုၢ်အဂီၢ်, ကိး [212-863-7990](tel:212-863-7990) မ့တမ့ၢ် န့ၢ်လီၤ ကွၢ်ဖဲ housingconnect.nyc.gov တက့ၢ်.
- ဆူၣ်ညါတၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤဘဉ်သး ပုၤဒီးလဲဟံၣ်ဖဲအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဖဲန့ၢ်ယိၣ် ကီၢ်စဲၣ်အဂီၢ်, န့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ ag.ny.gov/publications/residential-tenants-rights-guide တက့ၢ်.

NYS Office of Victim Services

- နမူ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢနသုညါအီၤတဂါ မ့ၢ်လဲၤခီဖျိဘဉ် တၢ်သ့ၣ်ကွၢ်သးကါ တၢ်မၤကမုၢ်သဲးစးန့ၢ်, NYS တၢ်တံစၢၤမၤစၢၤပုၤတူၢ်ဘဉ်တၢ်ဖဲဝဲဒါး အံၤ မၤစၢၤန့ၢ်လၢ ကသံၣ်ကသီအဘူးအလဲ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖး အ ဘူးအလဲတဖန်, တၢ်ဟံလီၤပုၤသံ ဒီးတၢ်ခွဲးလီၤပုၤသံအဘူးအလဲတ ဖန်, စုတၢ်ဟံန့ၢ်လီၤစၢၤ ဒီးတၢ်မၤစၢၤကလံၣ်အဂါတဖန် သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ. ကိး [1-800-247-8035](tel:1-800-247-8035) မ့တမ့ၢ် န့ၢ်လီၤကျိၤဖဲ ovs.ny.gov လၢဆူ ညါတၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

လာကသမံသမီးကွ် တၢ်ကွဲးအံၤလၢအိၣ်လဲ (online) မ့တမ့ၢ်
လၢကျိၣ်အဂၤအဂီၢ်, န့ၣ်လီၤကွ် nyic.org/KYR မ့တမ့ၢ် စကဲၣ်
(scan) နီၣ်ဂံၢ်အံၤ-

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃး
တၢ်မၤစၢၤပီးလီ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အံၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိး -
Bryan Lee - blee@nyic.org

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးဟံၣ်လီၤတၢ်ဆၢကတီၢ် ဘၣ်ဃးသ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်
အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိးဒီးနပှၤတဝၢကရူၢ်ကလီၤန့ၣ်,
ဝံသးစူၤဆဲးကျိး - kyr@nyic.org

New York တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ထံကီၢ်ကရၢဖျိၣ် (NYIC) အံၤ
မ့ၢ်သန့ဒီးတၢ်ကတီၢ်ခဲးန့ၢ်တၢ်ကရၢကရိၣ်တဖၣ် လၢအကဲခါၣ်စး
လၢတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ် ဒီးဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲကရူၢ် အါန့ၢ် 200 အဂီၢ်
ဖဲ New York ဒီတဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပထံၣ်စိ New York ကီၢ်စဲၣ်ဒ်အမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ်လၢအဂီၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်
မ့ၢ်လၢ အတူၢ်လီၤပှၤကိးဂၤ, ရူၤလီၤသးဒီးအီၤထဲသိးတုၤသိး
ဒီးဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ
ကကံၢ်ကျိးစးတုၤဆူၣ်အတၢ်ပညိၣ်ဖီတၢ်အဂီၢ်လီၤ.
ပတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးပကဒုးအိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ထီၣ်ပှၤန့ၣ်လီၤအိၣ်
ထံကီၢ်ဖိတဖၣ်, ကရူၢ်ဖိတဖၣ် ဒီးပှၤအိၣ်ဃုမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ်
ဒ်သိးပှၤ New York ဖိကိးဂၤ ကဂူၤထီၣ်ပသီထီၣ်အဂီၢ်လီၤ.

New York Immigration Coalition

131 W 33rd St, Ste 610
New York, NY 10001
212 627 2227
nyic.org